

МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ПО ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И АНАЛИЗИ

Бул. "Акад. Иван Гешов" 15
1431 София
България

Тел.: 02 80 56 444
02 951 53 02
Факс: 02 954 12 11

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2014 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Теми/задачи по плана на НЦОЗА през 2014 г.	7 стр.
1. Планови научно-приложни теми	7 стр.
2. Дейности по национални програми и планове	12 стр.
3. Информационна и аналитична дейност	20 стр.
4. Международни проекти, вкл. колабориращи центрове и мрежи	23 стр.
II. Извънредни/оперативни задачи	35 стр.
1. Изготвяне на стратегически документи	35 стр.
2. Експертна, консултативна, методична дейност	36 стр.
3. Лабораторна дейност и акредитирани центрове.....	48 стр.
4. Учебна дейност, дейност на Научния съвет	52 стр.
5. Научни публикации, участие в научни конференции, кръгли маси, семинари, медийни изяви	57 стр.
Приложение. Списък на публикациите на служители на НЦОЗА през 2014 г....	58 стр.

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

БАБХ	Българска агенция по безопасност на храните
БДС	Български държавен стандарт
БЗР	Безопасност и здраве при работа
БИС	Български институт по стандартизация
ГМО	Генетично модифицирани организми
ГУТ	Група по условия на труд
ДАЗД	Държавна агенция за закрила на детето
ДАЛД	Дирекция „Аналитични лабораторни дейности“
ДКС	Дирекция „Класификационни системи“
ДМСГД	Дом за медикосоциални грижи за деца
ДНЗДЕЗ	Дирекция „Национални здравни данни и електронно здравеопазване“
ДОЗЗР	Дирекция „Обществено здраве и здравен риск“
ДФЗС	Дирекция „Функциониране на здравната система“
ЕМП	Електромагнитни полета
КУТ	Комитет по условия на труд;
МБАЛ	Многопрофилна болница за активно лечение
МЗ	Министерство на здравеопазването
МОТ	Международна организация по труда
МУ	Медицински университет
НОИ	Национален осигурителен институт
НПБЗР	Национална програма по безопасност и здраве при работа
НПДОСЗ	Национална програма за действие по околна среда и здраве
НПО	Неправителствена организация
НЦЗПБ	Национален център по заразни и паразитни болести
НЦОЗА	Национален център по обществено здраве и анализи
ОДЗ	Обединено детско заведение
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадни води
ПТП	Пътнотранспортно произшествие
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РИО	Регионален инспекторат по образование
СДО	Следдипломно обучение
СЗО	Световна здравна организация
СОУ	Средно общообразователно училище
СПИН	Синдром на придобита имунна недостатъчност
СРЗИ	Столична регионална здравна инспекция
СТМ	Служба по трудова медицина
СУ	Софийски университет
ТЕЛК	Териториална експертна лекарска комисия

УМБАЛ	Университетска многопрофилна болница за активно лечение
УНИЦЕФ	Детски фонд на обединените нации (UNICEF - United Nations Children's Fund)
УХТ	Университет по хранителни технологии
ХИВ HIV	Human Immunodeficiency Virus (Човешки имунодефицитен вирус)
ХНБ	Хронични неинфекциозни болести
ХНБЗ	Хронични неспецифични белодробни заболявания
ЦДГ	Целодневна детска градина
EFSA	European Food Safety Authority (Европейска агенция по безопасност на храните)
HPLC	High-performance liquid chromatography (Високо-ефективна течна хроматография)
PCR	Polymerase Chain Reaction (Полимеразна верижна реакция)
PETRI	Peer Education Training and Research Institute (Институт за проучвания и обучение на връстници)

Националният център по общественото здраве и анализи, като здравно заведение, е ангажиран с провеждане на държавната политика в областта на здравеопазването. Като структура на националната система за здравеопазването по проблемите на общественото здраве, НЦОЗА осъществява голям обем от дейности, посочени в действащата към момента нормативна уредба – Закона за здравето и Правилника за устройството и дейността на НЦОЗА.

През отчетния период НЦОЗА е участвал в изпълнението на национални програми и стратегии, като Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести (ХНБ) 2014-2020 г., Национална статистическа програма, Национална програма за действие по околна среда и здраве, Национална програма по безопасност и здраве при работа, Национална програма „Превенция и контрол на ХИВ/СПИН и ППИ“ 2008-2015, Национален план за превенция на насилието над деца, Национална програма за закрила на детето 2014 г., Национална програма за превенция на самоубийствата в Република България 2013-2018г., Национална стратегия за демографско развитие на Р България (2012-2030), Национална програма за превенция и контрол на туберкулозата в Р България (2012-2015 г.). Специалисти от Центъра са активно ангажирани при подготовката на Национална програма за психично здраве, Годишния доклад за здравето на гражданите и изпълнението на Националната здравна стратегия, както и редица национални планове и програми.

И през 2014 г. НЦОЗА обезпечаваше информационното осигуряване на управлението на здравеопазването и предоставяше медико-статистическа информация на национално и международно ниво. На национално ниво потребители на информацията са: Народно събрание, Президентство, Министерски съвет, Министерство на здравеопазването, други министерства, Национален статистически институт, съсловни организации, синдикати, и всички органи и структури, имащи нужда от такава. На международно ниво НЦОЗА предоставяше официална информация на Европейската комисия – Евростат, Световната здравна организация и др. Като орган на статистиката, съгласно Закона за статистиката, Дирекция „Национални здравни данни и електронно здравеопазване“ към НЦОЗА е източник на официалната статистическа информация в Република България.

През отчетния период НЦОЗА продължава да е основен изпълнител в редица международни проекти и програми, както в рамките на Програмата за общественото здраве на Европейския съюз, така по механизма на ЕС - Съвместни действия (Joint Actions), след номинация на Министерството на здравеопазването. По този механизъм НЦОЗА е участник в седем съвместни действия – Второ съвместно действие за оценка на здравните технологии, Съвместно действие за хронични заболявания и популяризиране на здравословното остаряване през целия живот – CHRODIS, Съвместно действие за намаляване вредите от алкохола – RARHA, Съвместно действие за цялостна стратегия за борба срещу рака - CANCON, Съвместното действие PaSQ – „Мрежа на Европейския съюз за безопасност на пациента и качество на грижите“, Съвместно действие „Планиране и прогнозиране на човешките ресурси в здравеопазването“, Съвместно действие по

психично здраве и благополучие. В НЦОЗА са колаборативните центрове към Световната здравна организация по психично здраве и по здраве и безопасност при работа. Специалистите на НЦОЗА са основните изпълнители на заложените задачи в Двугодишното споразумение между Министерството на здравеопазването и Световната здравна организация.

НЦОЗА е база на: изпитвателен център „Здраве”, съгласно акредитация по БДС EN ISO/IEC 17025, както и на Орган за контрол от вида С "ЕКЗАКТ", съгласно акредитация по БДС EN ISO/IEC 17020.

През 2014 г. специалисти от НЦОЗА са участвали в разработването на 30 планови научни и научно-приложни теми. Проведени са 62 учебни курса, в които са обучени 513 специалисти, основно от Регионалните здравни инспекции в страната. През изминалата година в НЦОЗА по акредитираните от Националната агенция за оценяване и акредитация специалности са обучавани 17 докторанта.

Експертите на НЦОЗА са публикували 121 научни публикации в престижни национални и чужди издания, участвали са в 115 в научни форуми, научни конференции, кръгли маси, семинари, имат 105 участия в медийни изяви.

Специалистите от НЦОЗА извършват значителна по обем експертна, консултативна и методична дейност на национално и международно ниво. Те са членове на работни групи към различни министерства в България и участват в работни групи към Съвета на Европейския съюз и към Европейската комисия.

I. ТЕМИ / ЗАДАЧИ ПО ПЛАНА НА НЦОЗА ПРЕЗ 2014 Г.		
ТЕМА	ИЗВЪРШЕНИ ДЕЙНОСТИ	ДИРЕКЦИЯ
1. ПЛАНОВИ НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ ТЕМИ		
1.1. Здравна оценка на качеството на настилки на детски игрални площадки в обществени паркове и градини на гр. София	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Извършена е повторна оценка на някои проблемни детски площадки в гр. София. ▪ Анализирани са 20 броя проби от настилки на детски игрални площадки в обществени паркове и градини за наличие и вид на азбест. ▪ Систематизирани са данните за съдържание на токсични елементи в настилки на детски игрални площадки в обществени паркове и градини на територията на гр. София. ▪ Обобщени са получените резултати от проведените през 2013 г. микробиологични изпитвания на 20 проби пясък по показателите: колиформи, Е.коли, Ентерококи, Сулфитредуциращи кластридии. ▪ Извършена е статистическа обработка на данните ▪ Изготвен е отчет по темата, резултатите са представени на научен колегиум. ▪ Публикувана е статия. 	ДОЗЗР ДАЛД <i>Партньори:</i> НЦЗПБ Столична община
1.2. Личностни модератори на психичното и физическо здраве, определяно с въпросника SF-36	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Литературно проучване за възможностите на инструментариума за проследяване на качество на живот на популацията и за нивото му в България в сравнение със световни данни. ▪ Организиране и провеждане на анкетно проучване на 250 лица включващо 72 показателя (напрежение, психосоциални рискови фактори, индикатори за психично здраве като бърнаут, здравни оплаквания, социодемографски данни и др.) ▪ SWOT анализ - състояние и насоки за развитие на психология на здравето, вкл. методи, като част от интердисциплинарната област обществено здраве. ▪ Изготвени и отпечатани са 2 публикации по темата. 	ДОЗЗР <i>Партньори:</i> УМБАЛ „Св.Ив. Рилски“; студенти магистри по психология.
1.3. Разработване на ръководства за организирано хранене на различни групи от населението. <i>Задача:</i> Актуализиране на Сборник рецепти с наръчник за хранене на деца от 3 до 7 години.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Подготвен е първи вариант на актуализиран сборник с рецепти. 	ДОЗЗР
1.4. Национално проучване на хранителния статус на	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Окончателна обработка и анализ на данните. ▪ Оформен е отчет по темата. 	ДОЗЗР ДФЗС

учениците в България	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Резултатите са представен на научен колегиум. 	<i>Партньори:</i> Катедра Педиатрия, МУ
1.5. Актуализиране и поддържане на съвременна база данни за компютърна програма за оценка на храненето	<ul style="list-style-type: none"> ▪ В компютърната база данни са актуализирани 400 рецепти, предназначени за деца на възраст от 3 до 7 години, изчислен е химическият им състав. 	ДОЗЗР
1.6. Анализ на здравето състояние, развитието, храненето и условията на живот на деца от яслени групи на ОДЗ в гр. София.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Изготвени препоръки за практиката в резултат от направени проучвания ▪ Антропометрия Z-score (станданти на СЗО и български), по пол и възрастови групи. Изчисляване приема на 40 групи храни (г./ден) по сезони. Анализ на подкрепителната закуска по конкретни храни. Енергийни проценти за въглехидрати. ▪ С данните и изводите от проучването са запознати и специалисти от здравната система, участващи в тематичния курс на сектора. ▪ Изготвени са 2 статии по темата на проучването. ▪ Резултатите от проучването /по въпросите на храненето/ са изложени в 7 материала на сайта на Центъра. 	ДФЗС ДОЗЗР
1.7. Проучване на специфичната миграция на бисфенол А от поликарбонатни изделия, предназначени за хранене на кърмачета и за пълнене с минерална вода.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Химични анализи за специфична миграция на бисфенол А от бебешки шишета, произведени от поликарбонатна пластмаса и закупени на българския пазар. ▪ Химични анализи за специфична миграция на бисфенол А от шишета за минерални води от поликарбонатна пластмаса. ▪ Химични анализи на 150 проби за специфична миграция на бисфенол А от поликарбонатни бутилки, в които се съхранява вода (минерална и трапезна). ▪ Подготвена и публикувана е статия. 	ДОЗЗР
1.8. Проучване на специфична миграция на меламин и формалдехид от пластмасови изделия, предлагани на българския пазар.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Литературна справка относно химическата структура, свойствата, токсичността и методите за определяне на меламин и формалдехид. ▪ Направени са химични анализи за специфична миграция на меламин и формалдехид от 21 пластмасови асортимента по 3 изделия от всяко /общо 63 проби/, влизащи в контакт с храни и предлагани на българския пазар. ▪ Подготвена и публикувана е статия. 	ДОЗЗР
1.9. Проучване на специфична миграция на първични ароматни амини от полиамидни кухненски прибори, предлагани на българския пазар	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Изпитване за миграция на ПАА в 27 бр. полиамидни артикули. ▪ Обобщаване на получените резултати за съдържание на ПАА, сумарно като анилин, в миграционните разтвори. ▪ Подготвена е статия въз основа на всички налични данни в лабораторията за 2013-2014 г. за миграция на ПАА. 	ДОЗЗР
1.10. Разработка на методи за	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Литературна справка и литературен обзор, подготовка и публикуване на статия. 	ДОЗЗР

определяне на фталати от материали за контакт с храни.	<ul style="list-style-type: none"> Проучване на възможни методи за анализ. 	
1.11. Обобщение на наличните данни за обща миграция	<ul style="list-style-type: none"> Събрани са всички налични данни в лабораторията за обща миграция за периода 2011-2014г. Подготвена и публикувана е статия. 	ДОЗЗР
1.12. Видова идентификация и откриване чрез полимеразна верижна реакция на микробиологични замърсители и токсични микроводорасли.	<ul style="list-style-type: none"> Подготвен е литературен обзор за печат. Подбор на подходящи биомаркери. Подбор на подходящи секвенции, праймери и сонди. Оптимизиране на методи за екстракция на ДНК от хранителни и водни матрици. Събрани проби вода. 	ДОЗЗР
1.13. Проучване на патогенни и условно-патогенни микроорганизми в храни, бутилирани води и козметични средства.	<p>Извършени са микробиологични изследвания на:</p> <ul style="list-style-type: none"> 69 проби води, в това число бутилирани, питейни и от сондажи 22 проби козметични средства 60 проби утайки от пречиствателни станции за отпадни води 15 проби от плувни басейни 8 проби за изследване за <i>Legionella</i> 4 газови смеси 30 проби от празни опаковки, контактуващи с храни и води 521 проби храни, в това число смивове и отривки от контактни повърхности в помещения за производство на храни. <p>Изяснени са източниците на бактериална контаминация на нестандартните проби, направени са препоръки за тяхното отстраняване с оглед недопускане неблагоприятно въздействие върху здравето на потребителите.</p>	ДАЛД
1.14. Биологични контаминанти при хигиенната оценка на бутилирани води	<ul style="list-style-type: none"> Окончателна обработка на материалите; предзащита и защита на дисертационен труд. 	ДАЛД
1.15. Експериментални модели в експозицията и характеристиката на микробиологичния риск в храните.	<ul style="list-style-type: none"> Интерпретация на данни и оформяне на събрания материал за зачисляване за докторантура. Представяне на проект за дисертационен труд пред научния колегиум на ДАЛД. Зачисляване в докторантура на самостоятелна подготовка. Предзащита и защита на дисертационен труд. 	ДАЛД
1.16. Проучване на наличието на цианотоксини във води и биомаса - аналитични и хигиенни проблеми.	<ul style="list-style-type: none"> Обобщаване и анализ на резултатите от взетите през 2013 г. проби: доказва се отново отсъствие на микроцистини във водите на яз. Искър и наличие в яз. Студена, яз. Пчелина и яз. Бистрица. Намерените количества микроцистини не превишават препоръчаните от СЗО максимални стойности за питейна вода и вода за къпане. Еднократно пробовземане на биомаса и вода от язовирите Студена, Пчелина и 	ДАЛД

	<p>Бистрица.</p> <ul style="list-style-type: none"> Пробите са изследвани за видов състав цианобактерии, хлорофил, цианотоксини, общ азот и общ фосфор и др. При хидробиологично изследване е установен качественият състав и количествените характеристики на фитопланктонното съобщество, населяващо водоемите. 	
1.17. Проучване на наличието на някои специфични органични замърсители и елементи в питейните води на страната.	<ul style="list-style-type: none"> Систематизиране и обобщаване на налични лабораторни данни за съдържание на специфични органични замърсители като полициклични ароматни въглеводороди, пестициди и летливи органични замърсители с цел охарактеризиране качеството на питейните води в страната и идентифициране на съответните рискови райони и замърсители. 	ДАЛД
1.18. Проучване на макро- и микронутриентен състав на най-често употребявани български храни.	<ul style="list-style-type: none"> Изготвен е проект на споразумение за съвместна дейност с Асоциацията на месопереработвателите в България (АМБ). Проектът на споразумението е представен и подкрепен от Общото събрание на АМБ през м. май 2014. Проведени срещи за уточняване на текстове от договора, на схемата за пробонабиране, асортимента и показателите за изследване на български месни продукти. 	ДАЛД
1.19. Разработване на таблици за химичен състав на български хранителни продукти.	<ul style="list-style-type: none"> Изследвани са 46 проби храни за съдържание на натрий, калий, калций, магнезий, фосфор, желязо, мед, манган, цинк, общо 1200 анализи. Анализирани са 76 проби храни за съдържание на сухо в-во/влага; белтък;мазнини; пепел; захари; влакнини; вит. В₂; вит.А; вит. Е; мастнокиселинен състав и др., общо 629 анализи. Изчислени са енергийна стойност и количество въглехидрати. 	ДАЛД
1.20. Определяне и оценка на минерални влакна в материали във връзка с риска за здравето	<ul style="list-style-type: none"> Направено е литературно проучване на методите за определяне на изкуствени минерални влакна във въздух на работна среда. Определен е номиналният диаметър на 5 бр. изолационни материали, съдържащи изкуствени минерални влакна. Анализирани са 43 броя проби от материали и отпадъци за наличие, вид и съдържание на азбест. Приготвени са изкуствени смеси от кварц и хризотил за уточняване на границата на откриване на влакна по PLM-метода. Взети и анализирани са 13 броя проби от въздуха на помещения за определяне фактора на чистота след отстраняване на азбестови материали и почистване. 	ДАЛД
1.21. Деинституционализация на децата, отглеждани в ДМСГД в контекста на превенция на социалната депривация в ранно детство.	<ul style="list-style-type: none"> От проучване на деинституционализацията на деца от ДМСГД са изготвени: карта за оценка на състоянието и готовността на ДМСГД за деинституционализация на децата; карта за оценка на децата от ДМСГД (подготовка за деинституционализацията им); модел на план за деинституционализация на децата от ДМСГД и др. Участие в Експертен съвет за мониторинг и контрол на дейностите по пилотно предоставяне на здравно-социална алтернативна услуга „Център за майчино и детско 	ДФЗС <i>Партньори:</i> МЗ

	здраве”.	
1.22. Проучване на потребностите на полагащите грижи за деца с аутизъм. Скрининг на аутизма	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Участие в изготвяне и апробиране на инструментариум (въпросник); провеждане на пилотно проучване; ▪ Изготвяне на доклад за изпълнението на планираните стъпки за реализиране на проучването и участие в дискусия по методологията на проучването на годишна среща на МЮЕА, юни 2014 г.; ▪ Участие в изготвяне на окончателния вариант на въпросника, извадката, макета за събиране и вкарване на данни ▪ Организиране и провеждане на работни срещи за обсъждане на инструментариума и методологията за провеждане на скрининга 	ДФЗС <i>Партньори:</i> Autism Speaks, SEAN, НПО
1.23. Анализ на предоставяните разрешени и неразрешени, по Глава шеста от Закона за здравето, неконвенционални медицински услуги в РБългария	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Събиране, обработка и анализ на информация 	ДФЗС
1.24. Сравнителен анализ на българското с европейското законодателство в областта на неконвенционалната медицина	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Събиране, обработка и анализ на информация 	ДФЗС
1.25. ЕПИБУЛ - Национално епидемиологично представително проучване на чести психични разстройства. Провеждане на изследователски срезове на събраните данни	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Измерване на болестността и тежестта на честите психични разстройства; ▪ Оценка на обращаемостта към службите и ползването на медикаменти за терапия на честите психични разстройства; ▪ Проучване на скритата болестност и препятствията, пречещи за ползване на психичноздравни услуги в България обслужване, връзка между доходи и психични заболявания и обслужване 	ДФЗС
1.26. Интердисциплинарно сътрудничество при предоставянето на психично-здравните услуги в общността – принципи, ограничения и препоръки	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Разработване на насоки и препоръки за подобряване на психично-здравните услуги. 	ДФЗС
1.27. Честите психични разстройства и тяхната връзка с постигнатото ниво на образование в българската популация	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Анализ на данните от епидемиологично проучване. ▪ Статистическа обработка на резултатите. ▪ Оформяне на литературен обзор. ▪ Вътрешна защита на дисертационен труд. 	ДФЗС

1.28. Епидемиологично проучване върху опитите за самоубийства в България.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Статистическа обработка на основната база данни ▪ Анализ на резултатите. ▪ Оформяне на литературен обзор. ▪ Вътрешна защита на дисертационен труд 	ДФЗС
1.29. Подходи за подобряване връзката между пациентите и болниците	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Завършен и защитен дисертационен труд 	ДФЗС
1.30. Подобряване на психичното здраве на гражданите на Р.България	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Работа по предефиниран проект (ПДПЗ) финансиран от Норвежкия финансов механизъм. Подготовката на документацията ▪ Участие в две работни срещи в МЗ (декември) и МС (ноември) за уточняване на План-график за изпълнение на дейностите по проекта. 	ДФЗС
2. ДЕЙНОСТИ ПО НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ И ПЛАНОВЕ		
2.1. Национална програма за действие по околна среда и здраве 2008-2013 (НПДОСЗ)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Координиране на заключителния етап по отчитане на дейности, възложени за изпълнение на НЦОЗА от МЗ по НПДОСЗ 2008-2013г. и реализирани с водещото участие на колективи от дирекции ОЗЗР, АЛД и ФЗС при НЦОЗА; ▪ Организиране разпространението на издадените по НПДОСЗ – 2013 г. информационни печатни материали до 28-те РЗИ. 	ДОЗЗР ДАЛД ДФЗС
2.2. НПДОСЗ - Оценка на качеството на въздуха в затворени помещения. <i>(действие № 50)</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Оформяне на финалния доклад и предложение за регулаторни дейности относно подобряване качеството на въздуха в учебните заведения, предоставен на МЗ 	ДОЗЗР
2.3. НПДОСЗ - Разработване и изпълнение на програма за проучване и мониторинг на повърхностни води за питейни цели и води за къпане с висок потенциал за цъфтеж на токсични микроводорасли. Усъвършенстване на изготвените профили на водите за къпане. <i>(действие № 38)</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Актуализиране на литературната справка по темата; ▪ Обобщаване и анализ на резултатите от проведените през 2012г. и 2013г. изследвания в общо 20 зони за къпане по крайбрежието на Черно море и на вътрешни водоеми; ▪ Подготовка и оформяне на доклад, предоставен на МЗ. 	ДОЗЗР ДАЛД
2.4. НПДОСЗ - Идентифициране на рискови водоизточници и оценка на адекватността на	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Заключителна редакция и оформяне на доклад, предоставен на МЗ. 	ДОЗЗР

прилаганите технологии за пречистване и дезинфекция с оглед риска от контаминация с микропаразити (действие № 37)		
2.5. НПДОСЗ - Оценка на здравния риск за групи от населението с установена наднормена шумова експозиция в урбанизирани територии.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Обработка на резултатите от измерванията на шум и анкетното проучване. ▪ Изготвен е краен отчет по задачата. 	ДАЛД
2.6. Разработване на нормативен документ, регламентиращ защитата на населението от УВ – лъчение от изкуствени източници.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Извършено е обобщаване на резултатите от проучването на нормативната база за защита на населението при използване на солариуми в страни от ЕС; ▪ Събиране и проучване на документите на СЗО и други международни организации по проблема. ▪ Изготвен е краен отчет по задачата. 	ДАЛД
2.7. НПДОСЗ - Провеждане на проучвания на регионално ниво за оценка на здравния риск от въздействието на ЕМП и реализиране на кампания за информиране на населението – Плевен, Смолян и Хасков.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Превод, адаптация и отпечатване на анкета на Евробарометър. Разпространение на анкетата. ▪ Извършена е обработка на получените резултати. ▪ Изготвен е краен отчет по задачата. 	ДАЛД <i>Партньори:</i> РЗИ Хасково, РЗИ Плевен, РЗИ Смолян
2.8. НПДОСЗ - Повишаване знанията и изграждане на нагласи и умения у родителите за обучение и възпитание на децата за безопасно поведение на улицата (задача от действие №160)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Реализиране на дейностите за профилактика на детския пътнотранспортен травматизъм в страната. ▪ Подготовка на окончателен доклад за извършената дейност по действие №160. 	ДФЗС
2.9. НПДОСЗ - Проучване на здравния риск при деца от предучилищна възраст, изложени на пасивно пушене (задача от действие № 153)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Подготовка на окончателен доклад за извършената дейност по действие № 153 ▪ Разпространение на доклада в РЗИ ▪ Изготвяне на публикации 	ДФЗС
2.10. Национална програма по безопасност и здраве при работа (НПБЗР) Осигуряване на	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Литературен обзор за рискови фактори за здравето в сектор “Здравеопазване” 	ДОЗЗР

здравно наблюдение в сектор „Здравеопазване“ (Мярка 17)		
2.11. НПБЗР - Разработване на Национален азбестов профил (Мярка 14)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Запознаване с изискванията и съдържанието на азбестовите профили; ▪ Набиране на данни за изготвяне на азбестов профил и обсъждане на възможности за получаване на данни от различни институции в страната - данни за внос, производство и използване на азбест и азбестови продукти през годините и експонирани на азбест работещи; подготвяне на списък институции и на необходими данни, изпратен на МЗ; ▪ Обработка на получени данни от НОИ за азбест-свързани професионални заболявания и мезотелиоми от Националния раков регистър. 	ДОЗЗР ДАЛД
2.12. НПБЗР - Осигуряване на здравно наблюдение в образователния сектор (Мярка 18)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Статистическа обработка на данните от проучване относно психосоциалните фактори, заболяемостта и работоспособността на учители с цел установяване на факторите, водещи до влошаване на здравето на учителите. ▪ Анализ на данните, изготвяне на публикации и отчет по мярката. 	ДОЗЗР
2.13. НПБЗР - Провеждане на дейности за информация, обучение и разпространение на примери за добра практика по осигуряване на безопасност и здраве при работа (Мярка 23)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Изнасяне на доклади на национални конференции, семинари, кръгли маси по актуални проблеми на опазване здравето на работещите. ▪ Публикации в научни и научноприложни списания относно превенция на риска от мускулноскелетни увреждания; оценка на сърдечносъдовия риск при професионални групи; ключови аспекти на стреса и психичното здраве; психосоциален риск за здравето и безопасността на работещите при организационни промени; психосоциални рискове и личностни характеристики в сектор здравеопазване, в сферата на комуникациите и услугите, стандарти и методи по отношение на психосоциалния риск, икономическа полза от дейностите по БЗР. ▪ Статистическа обработка на данни от проучване на условия на труд, здравни оплаквания и работоспособност при две професионални групи в съдебната система – подготвени публикации като добра практика за проучване на рисковите фактори за здравето и работоспособността на деловодителки в съдебната система. ▪ Анкетиране на 166 представители на КУТ и ГУТ, които са отговорни за над 8 000 служители и работници в малки и средни предприятия (МСП) и обекти в сферата на съобщенията и комуникациите, комунално-битовото обслужване, образованието, спорта, строителството, леката промишленост по въпроси, свързани с повишаване на безопасността и укрепване на здравето в МСП. Резултатите се обработват. 	ДОЗЗР
2.14. Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести (ХНБ) 2014-2020 г.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Създаване на Програмен съвет за управление и координиране на дейностите по Националната програма за превенция на хроничните незаразни болести. ▪ Определяне на координатори на Програмата на централно ниво (национални координатори) и координатори по рискови фактори на национално ниво. 	ДФЗС ДОЗЗР <i>Партньори:</i>

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Определяне на координатори на Програмата на областно ниво (областни координатори) и създаване на областни програмни съвети и областни работни групи. ▪ Изработване на Правилник за работа на Програмния съвет, на работните групи, на координаторите на програмата; определяне на техните функции, задачи и отговорности ▪ Провеждане на заседания на Националния програмен съвет за управление на Националната програма за превенция на хроничните незаразни болести и обсъждане на приоритетните дейности за 2014 г ▪ Изготвяне на План - сметка на НППХНБ за 2014 г.. ▪ Подготовка на инструментариум на Национално изследване за разпространението на факторите на риска, свързани с начина на живот сред население от различни възрастови групи: разработване на дизайн; определяне на извадките; разработване на анкетни карти за различните възрастови групи; разработване на протокол;разработване на ръководство. ▪ Провеждане на националното изследване. ▪ Въвеждане на данните от проучването с цел тяхната обработка и анализ. ▪ Преиздаване на методично ръководство за медицинските специалисти от здравните кабинети на училищата. 	<p>МЗ, РЗИ, Министерств а, включени в дейностите по програмата</p>
<p>2.15. Национална програма „Превенция и контрол на ХИВ/СПИН и ППИ” 2008-2015</p>	<p>1. Организация на Втори етап на Националната АНТИСПИН Кампания „Животът е безценен!” във връзка с 14 февруари – Ден на влюбените, включително:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Планиране и организиране на основните дейности по Кампанията, съвместно с Коалиция АНТИСПИН и партньори от неправителствени организации в София; ▪ Инициране на процес на планиране и обобщаване на плановете на 18-те НПО, работещи по Компонент 7 относно Втори етап от Националната АНТИСПИН кампания; ▪ Участие в планирането на основното PR събитие за София, реализирано на 14 февруари - интерактивна игра за проверка и повишаване на знанията и уменията на участниците на АНТИ-СПИН тематика. ▪ Координиране на дейностите и осигуряване на наградите за доброволците от Сдружение „Деца и юноши”, участващи в кампанията. ▪ Организиране създаването на архив от снимки и публикации от електронни медии на НПО, подполучатели по Компонент 7 от техни кампанияни дейности по повод Втори етап от Националната АНТИСПИН кампания „Животът е прекрасен”. <p>2. Организация на Втори етап на Националната АНТИСПИН Кампания „Животът е безценен!” във връзка с 18 май – Ден за съпричастност със засегнатите от ХИВ И СПИН, включително:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Планиране и организиране на основните дейности по Кампанията, съвместно с Коалиция АНТИСПИН и партньори от неправителствени организации в София. 	<p>ДФЗС</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Инициране на процес на планиране и обобщаване на плановете на 18-те НПО, работещи по Компонент 7 относно Трети етап от Националната АНТИСПИН кампания; ▪ Участие в планирането на основното PR събитие за София –театрална постановка на студентите от НАТФИС и построяване на панделка от свеци в знак на съпричастност със засегнатите от СПИН пред Народния театър на 18.05.2014 г. 3. Координация по дейностите на НПО в Лятната АНТИСПИН КАМПАНИЯ, открита на 1 август 2014 г. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Организиране създаването на архив от снимки и публикации от електронни медии на НПО, подполучатели по Компонент 7 от техни кампанийни дейности по повод Лятната АНТИСПИН Кампания 4. Участие в организирането на застъпническа кампания за достъп на младите хора в България до здравно образование. 5. Организиране на първи етап на Националната АНТИСПИН Кампания 2014-2015 г. във връзка със Световния ден за борба срещу СПИН 1 Декември <ul style="list-style-type: none"> ▪ Организиране и участие в работна среща във връзка с разработване на Младежка харта във връзка с отбелязване на 1 декември 2014 г. – Световен ден за борба срещу ХИВ/СПИН ▪ Участие в пресконференция на Министерство на здравеопазването във връзка с връчване на Младежка харта за здравни и репродуктивно-сексуални младежки права” на 1 декември 2014 г. – Световен ден за борба срещу ХИВ/СПИН на зам.-министъра на здравеопазването д-р Адам Персенски. ▪ Организиране на изпращането на материали до 18-те НПО, работещи по Компонент 7 във връзка с реализация на кампанийни дейности по повод 1 декември. ▪ Актуализация на данни. Подготовка на нормативни и други документи. Становища. 	ДНЗДЕЗ
<p>2.16. Програма "Превенция и контрол на ХИВ/СПИН" Финансирана от Глобален фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария, осъществявана от МЗ</p>	<p>Управление на Компонент 7;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Подготовка на работни задания и бюджети за договорите на НПО, подполучатели по К7; ▪ Организиране и водене на посещения за мониторинг и оценяване в 7 НПО, подполучатели на финансови средства по К7 ▪ Комуникация с 18-те НПО, подполучатели по К7 относно реализацията на дейностите за 2014 г. ▪ Подготовка на критерии, индикатори и оценка на организациите по Компонент 7 съвместно със Звеното по мониторинг и оценка във връзка с продължението на работата им през 2015 г. 	ДФЗС

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Участие в подготовката на програма, организиране и провеждане на Годишно училище за обучители на връстници. ▪ Организиране и провеждане на Годишна среща на представители на 18-те НПО, подполучатели по Компонент 7. ▪ Подготовка на таргетите на Компонент 7 за 2015 г. ▪ Подготовка на бюджети за договорите на НПО, подполучатели по К7 за 2015 г.; 	
2.17. Национален план за превенция на насилието над деца	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Изготвяне на програма за курс за СДО, ръководител на курса 	ДФЗС
2.18. Мерки за подобряване на грижите в помощ на хората с проблеми от аутистичния спектър и техните семейства – Национален план за действие за подобряване на грижите за деца с аутизъм 2013-2016 г.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Цялостна координация по изпълнение на документа (възлагателно писмо на Министъра на здравеопазването рег. № 91.00-117/30.08.2013 г.); ▪ Организиране и провеждане на информационна кампания за повишаване информираността на обществото и здравните специалисти за аутизма: организиране и провеждане на дейности за отбелязване на Световния ден на информираност за аутизма, 2-ри април 2014 г.; изготвяне и публикуване на сайта на НЦОЗА на информационни материали за МЮЕА ▪ Участие в дейности по отбелязване на 2-ри април Световния ден на информираност за аутизма, организирани от НПО ▪ Включване в кампания на AutismSpeaks “LightitupBlue”, организирана от НПО, със съдействието на държавни институции и общини (2-ри април 2014 г.) ▪ Организиране на работни срещи и консултации по изпълнение на задачи от документа (промяна в нормативната уредба за ТЕЛК за деца и младежи с аутизъм) 	ДФЗС
2.19. Национална програма за закрила на детето 2014 г., ДАЗД	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Изготвяне на предложения за дейности на НЦОЗА по НПЗД 	ДФЗС
2.20. Изготвяне и приемане на Национална програма за психично здраве на гражданите на Република България 2013 – 2020 г.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Проектът е част от работата по предефиниран проект по Норвежкия финансов механизъм. 	ДФЗС
2.21. Национална програма за превенция на самоубийствата в Република България 2013-2018г.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Събиране и дигитализиране на хартиените носители на актуална информация постъпила от 28 РЗИ. Оценка и актуализация на досегашните дейности по суицидопрофилактика в България и приоритизиране на предстоящите задачи. 	ДФЗС
2.22. Дейности по Националната статистическа програма		
	Лечебни заведения за извънболнична помощ – ф.з. 365 - Събиране, контрол, корекции, изготвяне на информационни справки в табличен и аналитичен вид, предоставяне на данни	ДНЗДЕЗ

	за Националната статистическа програма	
	Лечебни заведения за болнична помощ – ф.з. 365-Б - Събиране, контрол, корекции, изготвяне на информационни справки в табличен и аналитичен вид, изготвяне на публикации и бюлетини, предоставяне на данни за Националната статистическа програма и за международни организации, сайт НЦОЗА	ДНЗДЕЗ
	Психиатрични структури – ф.з. 366 - Събиране, контрол, корекции, изготвяне на информационни справки в табличен и аналитичен вид, предоставяне на данни за Националната статистическа програма	ДНЗДЕЗ
	Кожно-венерологични структури – ф.з. 367 - Събиране, контрол, корекции, изготвяне на информационни справки в табличен и аналитичен вид, предоставяне на данни за Националната статистическа програма	ДНЗДЕЗ
	ЦСМП – ф.з. 369 - Събиране, контрол, корекции, изготвяне на информационни справки в табличен и аналитичен вид, предоставяне на данни за Националната статистическа програма	ДНЗДЕЗ
	Онкологични структури – ф.з. 370 - Събиране, контрол, корекции, изготвяне на информационни справки в табличен и аналитичен вид, предоставяне на данни за Националната статистическа програма	ДНЗДЕЗ
	Пневмофтизиатрични структури – ф.з. 372 - Събиране, контрол, корекции, изготвяне на информационни справки в табличен и аналитичен вид, предоставяне на данни за Националната статистическа програма	ДНЗДЕЗ
	Центрове за трансфузионна хематология – ф.з. 380 - Събиране, контрол, корекции, изготвяне на информационни справки в табличен и аналитичен вид, предоставяне на данни за Националната статистическа програма	ДНЗДЕЗ
	Диализни структури – ф.з. 387 - Събиране, контрол, корекции, изготвяне на информационни справки в табличен и аналитичен вид, предоставяне на данни за Националната статистическа програма	ДНЗДЕЗ
	Регистрирани заболявания от активна туберкулоза и ХНБЗ - ф.з. 372-Р - Събиране, контрол, корекции, изготвяне на информационни справки в табличен и аналитичен вид, изготвяне на публикации и бюлетини, предоставяне на данни за Националната статистическа програма и за международни организации	ДНЗДЕЗ
	Регистрирани заболявания от кожно-венерологични заболявания ф.з. 367-Р - Събиране, контрол, корекции, изготвяне на информационни справки в табличен и аналитичен вид, изготвяне на публикации и бюлетини, предоставяне на данни за Националната статистическа програма и за международни организации	ДНЗДЕЗ
	Регистрирани заболявания от злокачествени новообразувания ф.з. 370-Р - Събиране, контрол, корекции, изготвяне на информационни справки в табличен и аналитичен вид,	ДНЗДЕЗ

	изготвяне на публикации и бюлетини, предоставяне на данни за Националната статистическа програма и за международни организации	
	Заразни заболявания – ф.з. 85 - Получаване в електронен макет, обработка, съставяне на таблици в Excel, по признаци: Диагнози;Категории (пол, възрастови групи и др.);Област;Предоставяне на данни за Националната статистическа програма и за международни организации	ДНЗДЕЗ
	Хоспитализации на деца от 0-17 години - Събиране, контрол, корекции, изготвяне на информационни справки в табличен и аналитичен вид, изготвяне на публикации и бюлетини, предоставяне на данни за Националната статистическа програма и за международни организации	ДНЗДЕЗ
	Хоспитализации на лица на възраст 18-64 години - Събиране, контрол, корекции, изготвяне на информационни справки в табличен и аналитичен вид, изготвяне на публикации и бюлетини, предоставяне на данни за Националната статистическа програма и за международни организации	ДНЗДЕЗ
	Хоспитализации на лица на възраст над 65 години - Събиране, контрол, корекции, изготвяне на информационни справки в табличен и аналитичен вид, изготвяне на публикации и бюлетини, предоставяне на данни за Националната статистическа програма и за международни организации	ДНЗДЕЗ
	Трайна неработоспособност за страната - Получаване и пренасяне на магнитен носител на полицейски документи.(Експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК); Обработка, съставяне на таблици по признаци: Диагнози;пол;възраст;степен;области. Изготвяне на публикации и бюлетини, предоставяне на данни за Националната статистическа програма и за международни организации	ДНЗДЕЗ
	Детска инвалидност - Получаване и пренасяне на магнитен носител на полицейски документи.(Експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК); Обработка, съставяне на таблици по признаци: Диагнози;пол;степен;области. Изготвяне на публикации и бюлетини, предоставяне на данни за Националната статистическа програма и за международни организации	ДНЗДЕЗ
2.23. Национална стратегия за демографско развитие на Р България (2012-2030)	Работни срещи. Отчет на съответния етап от изпълнение на стратегията. Подготовка на ежегодния план за изпълнение на стратегията. Становища.	ДНЗДЕЗ
2.24. Национална програма за превенция и контрол на ТБК в Р България (2012-2015 г.);	Работни срещи. Актуализация на данни. Подготовка на нормативни и други документи. Становища.	ДНЗДЕЗ
2.25. Национален съвет по наркотични вещества.	Работни срещи. Актуализация на данни. Подготовка на Годишния доклад по проблемите, свързани с употребата на наркотичните вещества в Р България	ДНЗДЕЗ

2.26. Актуализация на отчетната медико-статистическа документация в здравната система	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Анализ на съществуващата документална система. Проучване на потребностите. Съгласуване с Министерство на здравеопазването и Националния статистически институт. ▪ Изработване на формулярите. ▪ Осигуряване на отпечатване и разпространение чрез РЗИ на необходимата медико – статистическа документация 	ДНЗДЕЗ
2.27. Подготовка и провеждане на Национално съвещание по информационно осигуряване на Здравеопазването	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Подготовка на темите на съвещанието. ▪ Организация по провеждането. 	ДНЗДЕЗ
3. ИНФОРМАЦИОННА И АНАЛИТИЧНА ДЕЙНОСТ		
3.1. Информационна дейност		
3.1.1. Предварителни данни от информационни дейности		
	Живородени, умрели и мъртвородени 3.0-0	ДНЗДЕЗ
	Умрели деца на възраст до 1 година 3.0-1	ДНЗДЕЗ
	Умрели деца на възраст от 1 до 17 години 3.0-2	ДНЗДЕЗ
	Аборти в лечебните заведения 3.0-3	ДНЗДЕЗ
	Използваемост на леглата в стационарите 3.0-12	ДНЗДЕЗ
	Инфаркт на миокарда по диагнози, възраст и пол 3.0-15-1	ДНЗДЕЗ
	Мозъчен инсулт по диагнози, възраст и пол 3.0-15а-1	ДНЗДЕЗ
	Профилактични имунизации и реимунизации 3.0-23а	ДНЗДЕЗ
	Заболявания, свързани с употребата на психоактивни вещества 3.0-33	ДНЗДЕЗ
	Перинатална детска смъртност – свидетелство за перинатална смърт	ДНЗДЕЗ
	Обработка на данни за размера на субсидията на лечебните заведения (Приложение) по Методиката на МЗ за субсидиране на лечебните заведения през 2014г.	ДНЗДЕЗ
	Отчетен разход на лекарства и брой пациенти, за всяко лечебно заведение (по Наредба №34 на МЗ)	ДНЗДЕЗ
	Лекувани болни съгласно Постановление №17/2007 г. на МС	ДНЗДЕЗ
	Информационна система „Регистър на лечебните заведения за извънболнична помощ“	ДНЗДЕЗ
	Информационна система „Заразни заболявания“	ДНЗДЕЗ
	Информационна система „Болести предавани по полов път“	ДНЗДЕЗ
	Информационна система „Вирусен хепатит“	ДНЗДЕЗ
	Информационна система „Вътреболнични инфекции“	ДНЗДЕЗ

	Информационна система „Трайна неработоспособност”	ДНЗДЕЗ
	”Системна поддръжка,DB администриране, LAN администриране, Web site администриране.”	ДНЗДЕЗ
	Администриране на национален регистър за ражданията	ДНЗДЕЗ
	Администриране на национален регистър за инвазивната кардиология	ДНЗДЕЗ
	Участие в експертна група по здравна информация към DG SANCO на Европейската комисия	ДНЗДЕЗ
	Поддръжка и актуализация на интернет сайта на НЦОЗА Http://ncpha.government.bg	ДНЗДЕЗ
	Българско списание за обществено здраве – издание на НЦОЗА	ДНЗДЕЗ
	Осигуряване на нормалното функциониране на локалната компютърна мрежа на НЦОЗА	ДНЗДЕЗ
	Софтуерна поддръжка на специализирани бази данни	ДНЗДЕЗ
	Поддръжка и актуализация на база данни за докторантите, обучаващи се в НЦОЗА към Информационната система на образованието на МОМН	ДНЗДЕЗ
	Извършване на езикови преводи от английски/френски на български език и обратно	ДНЗДЕЗ
	Предпечат, графичен дизайн, изработка на бюлетини, справочници, илюстрации	ДНЗДЕЗ
3.1.2. Годишни данни от информационни дейности		
	Вирусен хепатит – ф.з. 85-1	ДНЗДЕЗ
	Дейност на стоматолозите	ДНЗДЕЗ
	Дейност на самостоятелната медико-техническа лаборатория по зъботехника	ДНЗДЕЗ
	Дейности, свързани с майчиното здравеопазване	ДНЗДЕЗ
	Дейности, свързани с детското здравеопазване	ДНЗДЕЗ
	Профилактични прегледи на деца и ученици	ДНЗДЕЗ
	Регистрирани заболявания на децата от 0-17 години	ДНЗДЕЗ
	Регистрирани заболявания на лица на възраст над 18 години	ДНЗДЕЗ
	Рентгенови изследвания и процедури	ДНЗДЕЗ
	Клинико-лабораторна дейност	ДНЗДЕЗ
	Вътреболнични инфекции	ДНЗДЕЗ
	Дейност на ТЕЛК	ДНЗДЕЗ
	Икономическа информация за ЛЗ за разходите по бюджетни параграфи и по нозологии в лечебните заведения през 2013г.	ДНЗДЕЗ
	Оказана медицинска помощ на чужди граждани (Наредба №2/2005 г. на МЗ)	ДНЗДЕЗ
	Съдържание на сайта на НЦОЗА - актуализация на оперативната информация	ДНЗДЕЗ

3.2. Аналитични дейности		
3.2.1 Анализи		
	Събиране и обработване на медико-статистическа и финансова информация от ЛЗБП.	ДКС
	Инвалидност на лица над 16 години в Р България през 2013 г.	ДНЗДЕЗ
	Инвалидност на лица до 16 години в Р България през 2013 г.	ДНЗДЕЗ
	Дейност на ТЕЛК през 2013 г.	ДНЗДЕЗ
	Хоспитализирана заболеваемост през 2013г.	ДНЗДЕЗ
	Здравно-демографско състояние на населението през 2013г.	ДНЗДЕЗ
	Детска смъртност по възрастови групи и причини през 2013 г.	ДНЗДЕЗ
	Анализ на икономическите показатели на лечебните заведения за болнична помощ през 2001-2013г.	ДНЗДЕЗ
	Анализ на основните икономически показатели по отделения в университетските, градските и областните МБАЛ за периода 2005-2013г.	ДНЗДЕЗ
3.2.2. Аналитична справка за националните консултанти		
	Изработване на табличен материал. Графично представяне. Информационна справка: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Хирургия ▪ Психиатрия ▪ Онкология ▪ Кардиология 	ДНЗДЕЗ
3.3. Информационни издания		
	Хоспитализирана заболеваемост в България – динамика до 2013г. – бюлетин	ДНЗДЕЗ
	Дейност на стационарите на лечебните заведения – динамика до 2013г. – бюлетин	ДНЗДЕЗ
	Трайна неработоспособност на населението в България – динамика до 2013г. - бюлетин	ДНЗДЕЗ
	Онкологична помощ в България – динамика до 2013г. - бюлетин	ДНЗДЕЗ
	Смъртност по причини в Р България– бюлетин	ДНЗДЕЗ
	Икономическа информация държавните и общински лечебни заведения през 2013 г. – бюлетин	ДНЗДЕЗ
	Икономическа информация за дейността на МБАЛ по отделения за периода 2005-2013 г. – бюлетин	ДНЗДЕЗ
	Кратък статистически справочник “Здравеопазване” 2014г. – на български език	ДНЗДЕЗ
	Кратък статистически справочник “Здравеопазване” 2014г. – на английски език	ДНЗДЕЗ
	Сборник “Здравеопазване” 2014г.	ДНЗДЕЗ
3.4. Създаване, обновяване и		

внедряване на информационни продукти		
	Информационна система за лечебните заведения за болнична помощ	ДНЗДЕЗ
	Информационна система за онкологичните заведения	ДНЗДЕЗ
	Информационна система за диализните структури	ДНЗДЕЗ
	Информационна система за извършените задължителни планови, цели, препоръчителни имунизации и реимунизации и приложените серуми и имуноглобулини за постекспозиционна профилактика	ДНЗДЕЗ
	Информационна система за лечебните заведения за извънболнична помощ	ДНЗДЕЗ
	Информационна система за психиатричните заведения	ДНЗДЕЗ
	Информационна система за кожно – венерологичните заведения	ДНЗДЕЗ
	Информационна система за заведения за спешна медицинска помощ	ДНЗДЕЗ
	Информационна система за пневмофтизиатричните заведения	ДНЗДЕЗ
	Информационна система за центровете по трансфузионна хематология	ДНЗДЕЗ
4. МЕЖДУНАРОДНИ ПРОЕКТИ, ВКЛ. КОЛАБОРИРАЩИ ЦЕНТРОВЕ И МРЕЖИ		
4.1. Биомониторинг на устойчиви органични замърсители (УОЗ). Определяне на съдържанието на УОЗ в кърма.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Избор на региони и провеждане на информационна кампания за подбор на дарителки на кърма съгласно изискванията на проучването. ▪ Адаптиране и размножаване на унифицирана анкета. ▪ Представяне и защита на проучването пред етична комисия в НЦОЗА. ▪ Литературна справка за УОЗ. ▪ Набиране на проби кърма в 5 региона на страната - София-град, области Плевен, Русе, Пловдив и Бургас. ▪ Обработка на информацията от въпросниците. ▪ Подготовка и предоставяне на сборна проба за извършване на анализи в референтните лаборатории на СЗО в Германия и Швеция. 	ДОЗЗР
4.2. e-SARACIT8 - Укрепване на капацитета на специалистите по здраве при работа за подобряване здравето на застаряващата работна сила	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Изготвяне на списък на 200 потенциални потребители на уеб-материалите на проекта съгласно изискванията. ▪ Участие в корекции и обсъждане на доклада по IV програма на проекта. ▪ Изготвяне и подаване на партньорите на 3 добри практики за трудовомедицинско обслужване на застаряващи работещи въз основа на наши изследвания и резултати; запознаване с 20 добри практики, подадени от партньорите по проекта. ▪ Изготвяне на програма и презентации за представяне на проекта, проблема и три 	ДОЗЗР

	добри практики за трудовомедицинското обслужване на застаряващите работещи, подготовка и провеждане на работна среща.	
4.3. Дейности в рамките на Център за сътрудничество със СЗО по здраве при работа и Югоизточната Европейска Мрежа на СЗО по здраве при работа	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Подготвяне на доклад „Пълно покритие на работещите с трудово-медицинско обслужване - предизвикателства и възможности. Къде е Югоизточна Европа в процеса?“ и представянето му на кръгла маса на Югоизточната Европейска мрежа на СЗО по здраве при работа в рамките на VII Международна конференция по безопасност и здраве при работа на тема „Стъпки към пълно покритие с трудовомедицинско обслужване в България (Towards Providing Universal Occupational Health Services Coverage in Bulgaria)“ Истанбул 4-7 май 2014 г. ▪ Запознаване с материали на СЗО по концепцията за пълно трудово-медицинско обслужване на работещите; участие в телеконференция среща на работната група и организиране набирането на информация по проблема за страната. ▪ Участие в проучване за оценка на разработен метод за одит на програми за превенция на риска за здравето на работещи в контекста на модела за здравословни работни места на СЗО. ▪ Подготвяне на доклад относно опита на България за елиминиране на свързаните с азбеста заболявания, представен на XX Световен конгрес по безопасност и здраве при работа. 	ДОЗЗР ДАЛД
4.4. Дейности в рамките на Център за международна информация по безопасност и здраве при работа (CIS)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Справка относно нови материали по проблемите на осигуряването на безопасност и здраве при работа. ▪ Подготвяне на Информационния бюлетин по безопасност и здраве при работа бр. 1-2/2014. ▪ Във връзка с реструктуриране на дейността на CIS центрoвете на МОТ подготвяне издаването от 2015 на научно-приложно списание Здраве и безопасност при работа. ▪ Подготвяне на материали за 1 бр. на списанието. 	ДОЗЗР
4.5. Дейности във връзка с Европейска инициатива на СЗО за наблюдение на затлъстяването при деца	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Анализ и оценка на антропометричния статус при 3353 деца на 7-годишна възраст, в първи клас. Оценка на разпространението и тенденциите на свръхтегло и затлъстяване при децата. ▪ Анализ и оценка на хранителен прием и физическа активност при изследваните деца. ▪ Анализ и оценка на фактори на семейна и училищна среда. ▪ Подготвени са 2 презентации и данните са представени пред СЗО и в 2 международни форума. 	ДОЗЗР ДФЗС

4.6. Участие в разработване на хранителни профили с цел използване като критерии при намаляване натиска на рекламата на храни за деца <i>(Допълнителна задача по искане на СЗО)</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ При 200 продукта, предназначени за деца е извършено категоризиране в съответствие с хранителните профили, предложен от СЗО за тестване с цел валидиране на хранителните профили. ▪ Данните са предоставени на СЗО. ▪ СЗО публикува окончателния доклад, съдържащ валидирани хранителни профили. 	ДОЗЗР
4.7. Рекодиране на хранителни дескриптори на базата данни на EFSA за наличието на химикали и хранителна консумация съгласно класификационната и дескрипторна система FoodEx2 <i>(проект на EFSA: NP/EFSA/DATA/2014/04)</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Запознаване с новата класификационна европейска система FoodEx2 и стартиране на подготовката за прекодиране на българските храни с цел нейното приложение. ▪ Рекодирани са 1300 български храни съгласно новата класификационна и дескрипторна система FoodEx2 с цел хармонизиране на базата данни за хранителна консумация на EFSA. 	ДОЗЗР ДАЛД ДФЗС
4.8. Валидиране на методи за откриване и количествено определяне на нови ГМО, в процедура на регистрация за ЕС	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EU-RL GMFF VL-03/13 Колаборативно проучване за валидиране на метод за количествено определяне с PCR реално време на ГМ соева линия DAS-81419-2 - предадени резултати 	ДОЗЗР
4.9. Дейности във връзка с участие в Европейската мрежа на ГМО лабораторите	<ul style="list-style-type: none"> ▪ GMOVAL PROJECT REALTIME SCREENING METHODS: анализирани 20 проби с различно съдържание на ГМО с цел валидиране на: RealTime PCR скрининг метод за откриване на t9E промотор; RealTime PCR скрининг метод за откриване на конструктор Cry3Bb; RealTime PCR скрининг метод за откриване на конструктор Pea lectin; Изпратени резултати и отчетен доклад в ЕРЛ по ГМО. ▪ JRC/EU-RL GMFF Pre-Spotted Plates Pilot Project: анализирани 9 позитивни проби с повече от една ГМ линия от практиката на лабораторията; проведен скрининг анализ по 8 генетични маркери с TagMan подход с RealTime PCR; проведен специфичен скрининг за идентификация на 44 ГМ линии с TagMan подход с RealTime PCR; Доклад ReqNo_JRC93873_2014-12-18; Резултатите са представени на научен колегиум. ▪ Изменения и актуализация на Ръководен документ „Guidance on the Detection of Genetically Modified Rice Originating from China Using Real-Time PCR for the detection of P-35S, T-nos and Cry1Ab/Ac“ във връзка с Решение на Комисията относно спешни мерки в случаи на неразрешени ГМО на територията на ЕС ▪ Участия в 4 заседания: 26-то и 27-мо заседание на Управителен Съвет на Европейската Мрежа на ГМО лабораториите (ENGL); 22-ро и 23-то Пленарно заседание с работни групи на ENGL 	ДОЗЗР
4.10. Дейности във връзка с участие в мрежата на националните референтни	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Участие в две срещи на националните референтни лаборатории. ▪ Подготовка на информация и попълване на въпросници относно идентифицирани източници на грешки в организираното от EURL-FCM междулабораторно упражнение 	ДОЗЗР

лаборатории по материали и предмети за контакт с храни към ЕК (EURL-FCM)	<p>ICL003-2013.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Изготвяне на актуализирани списъци относно използвани методи - акредитирани, валидирани и нови. ▪ Изготвяне на актуален списък с последните изменения и допълнения в хармонизираното законодателство в областта на материали за контакт с храни. 	
4.11. Разработване на проект за кандидатстване по 3-та Програма Здраве на ЕК “Съвместни дейности по Хранене и физическа активност” (2015-2017) (Call: HP-JA-2014)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Участие в разработване на проект за съвместни дейности, който цели проучване на практиките в отделните страни-членки и създаване на ръководства и идентифициране най-добри практики в областта на храненето и физическата активност; НЦОЗА е номиниран като компетентен орган от МЗ; предвижда се участие на НЦОЗА в отделните работни програми – Храни, хранителна информация и мониторинг; Здравословна жизнена среда и интегрирани подходи, Ранни интервенции, Оценка и Разпространение; проектът е подаден за кандидатстване в ЕК. 	ДОЗЗР
4.12. Предефиниран проект: „Подобряване на контрола и информационните системи за превенция на риска в здравеопазването“ по Програма БГ 07 „Инициативи за обществено здраве“, финансирана от Финансов механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм 2009-2014 г.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Разработване на проект за кандидатстване за финансиране ▪ Разработване на бюджет по проекта ▪ Преработване на проекта и бюджета, съгласно изискванията на МЗ и Министерски съвет; ▪ Стартиране на проекта: пресконференция, издаване на информационни материали, публичност, интернет сайтове ▪ Осигуряване на документи по управление на проекта: заповеди за работен колектив, работен график, стартиране на процедури по обществени поръчки, граждански договори и отчети, система за оценка, мониторинг и контрол на дейностите. ▪ Извършване на дейности по проекта, съгласно план-графика по дейности 	ДАЛД ДФЗС ДНЗДЕЗ ДКС
4.13. Предефиниран проект: „Подобрени услуги за психично здраве“ по Програма БГ 07 „Инициативи за обществено здраве“, финансирана от Финансов механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм 2009-2014 г.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Разработване на проект за кандидатстване за финансиране ▪ Разработване на бюджет по проекта ▪ Преработване на проекта и бюджета, съгласно изискванията на МЗ и Министерски съвет; ▪ Стартиране на проекта: пресконференция; Изпълнение на плана за публичност (интервюта, медийни изяви, подготовка и публикуване на информация за проекта на сайта на НЦОЗА) ▪ Осигуряване на документи по управление на проекта: заповеди за работен колектив, работен график, стартиране на процедури по обществени поръчки, граждански договори и отчети, система за оценка, мониторинг и контрол на дейностите. ▪ Работни срещи с консултанта по тръжната документация 	ДФЗС
4.14. Електромагнитни полета:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Участие в разработването и международното обсъждане на европейското становище за 	ДАЛД

<p>Биологични ефекти на постоянни и променливи с времето електрически и магнитни полета.</p>	<p>риска от въздействието на ЕМП върху човека.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Участие в международно изследване, включващо политиките на различните страни в Европа и света по отношение на управление на риска от въздействието на ЕМП върху работещите и населението ▪ Участие в обсъждането на Практическо ръководство към Директива 2013/35/ЕК. ▪ Провеждане на 8-ма международна работна среща „Биологични ефекти на ЕМП“, с участието на повече от 120 учени от 27 страни с финансовата помощ на Норвежкия финансов механизъм по проект БГ07 „Инициативи за обществено здраве“. ▪ Съвещание на Международния съветнически комитет (IAC) на СЗО по проект „Електромагнитни полета“, Женева, Швейцария, 4-5 юни 2014 г. Представен отчет на Р България по проблемите на риска от въздействието на нейонизиращи лъчения ▪ Годишно заседание на Българския национален програмен колектив на тема, „Новости в областта на защитата от електромагнитни полета.“, с. Огняново, общ. Гърмен, 30 ноември - 2 декември 2014 г. 	
<p>4.15. Y-PEER PETRI (Институт за проучвания и обучение на връстници)) е съвместен проект, базиран на устойчивото партньорство между Международната Y-PEER мрежа, НЦОЗА и Фонд на ООН за население.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Подготовка на информационни материали за сайта на НЦОЗА по PETRI – София ▪ Организация на работа за подготовката на информационни материали и актуализиране на сайта на Y-PEER – България ▪ Подготовка на проект за дейности на PETRI – София. ▪ Изготвяне и подписване между НЦОЗА и Регионалния офис на UNFPA за Източна Европа и Централна Азия на Меморандум за разбирателство за 2014-2017 г. и Годишни работни планове на PETRI за 2014 и 2015 г.. ▪ Организиране на процедура за избор на стажанти в PETRI центъра, съвместно с UNFPA и Y-PEER; ▪ Инициране на процедура за избор на туроператор за осигуряване на хотелски бази за участниците в Международните обучения на обучители на връстници, планирано за втората половина на 2014 г. ▪ Подготовка на документите за международен одит и подпомагане на одитна процедура на разходите на PETRI за 2013 г. ▪ Организиране сключване на договори за поддържане и актуализиране на електронната страница на проект PETRI – София и на електронния сайт на българската Y-PEER мрежа в периода юни - декември 2014 г. ▪ Супервизия на работата Международен координатор на Y-PEER и стажанти на PETRI ▪ Подготовка на Концепция за Анализ на ситуацията по отношение на стандартизацията на обучението на връстници от връстници в 17 държави от Региона на Източна Европа и Централна Азия; ▪ Пилотиране на работата на две електронни бази данни – за мониторинг и оценяване на 	<p>ДФЗС</p>

	<p>работата на националните Y-PEER мрежи и за експерти и организации в областта на обучението на връстници;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Обучение за обучители на връстници и представители на театрални институции от Региона на Източна Европа и Централна Азия на тема „Театрално базирани техники в обучението на връстници от връстници за ромски общности” по проект PETRI – София ▪ Организиране и провеждане на Годишно училище за представители на неправителствени организации и на националните офиси на UNFPA от държавите от Региона на Източна Европа и Централна Азия на тема „Застъпничество” ▪ Организиране на Регионална среща за стратегическо планиране на международната мрежа Y-PEER. ▪ Организиране на редакцията и издаването на две ръководства на Международната Y-PEER мрежа, адаптирани за работа с ромска общност - Ръководство за застъпничество и Ръководство за обучение на обучители на връстници. ▪ Организиране създаването на промоционални материали за нуждите на обученията на PETRI – София. 	
<p>4.16. Намалване на здравните неравенства: подготовка за планове за действие и проекти – проект в рамките на Програмата за обществено здраве на ЕС</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Организиране и провеждане на работна среща с представители на местната власт и други институции и организации в гр. Ловеч, ангажирани с проблемите на здравното неравенство с оглед привличането им в дейности по проекта. ▪ Представяне на проекта и Плана за действие пред Обществена коалиция за здраве - Ловеч. ▪ Предоставяне на информационен материал на местните медии относно стартирането на проекта, неговите цели, задачи и дейности. ▪ Разработване, отпечатване и разпространение на Плана за действие за преодоляване на здравното неравенство в община Ловеч. ▪ Разработване, отпечатване и разпространение на ръководство за работа на учителите по проблемите на здравословния начин на живот и преодоляване на здравните неравенства при децата. ▪ Разработване, отпечатване и разпространение на цикъл от лекции по факторите на риска за здравето за провеждане на обучение на медицинските специалисти от здравните кабинети в училищата, педагогическите съветници и психолози за повишаване на капацитета им за работа с деца в неравностойно положение. 	<p>ДФЗС</p> <p><i>Партньори:</i> РЗИ-Ловеч</p>
<p>4.17. Мрежа на Югоизточна Европа за аутизма (МЮЕА)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Изготвяне и предоставяне на информация за Информационен бюлетин ▪ Участие в годишна среща на националните координатори на страните-членки на SEAN ▪ Изготвяне и предоставяне на мрежата на информация за състоянието, политиките и дейностите в помощ на лица с проблеми от аутистичния спектър в РБългария; ▪ Презентация за напредъка на страната за периода май 2013 г.-май 2014 г.; ▪ Изготвяне на отчет за дейностите по отбелязване на Световния ден на информираност 	<p>ДФЗС</p>

	<p>за аутизма в България;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Изготвяне и предоставяне на информация за програми, проекти и конференции за аутизма в България; ▪ Изготвяне и предоставяне на сведения за дейностите по валидиране на инструментариума, апробиране и предварителната фаза от проучване на потребностите на полагащите грижа за децата с аутизъм; ▪ Текущо предоставяне на информация на секретариата на мрежата, свързана с функциите на националните координатори 	
4.18. Национален конкурс за детска рисунка „Не на цигарите” 2013	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Предварителна подготовка на официална кореспонденция с Италианската асоциация за борба с рака, писма за съгласуване с МЗ, МОМН, ДАМС, разработване на план-програма пресконференция за откриване на конкурса и обявяване в мас медиите. ▪ Събиране на рисунките. ▪ Сформиране на жури за оценка и определяне на наградите. ▪ Информирание на наградените, ▪ Огласяване на резултатите в медиите. ▪ Изложба, връчване на наградите и пресконференция 	ДФЗС
4.19. “EUGISMET-PREV” – Европейска група за подобряване на специализираното обучение по превантивна медицина и обществено здраве – партньорство в рамките на секторна програма „Леонардо да Винчи“, програма на ЕС „Учене през целия живот“.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Подготовка на окончателен отчет по проекта. ▪ Участие в организиран от Центъра за развитие на човешките ресурси обучителен семинар по отчитане на проекти по дейност „Партньорства“ в рамките на секторна програма „Леонардо да Винчи“, програма на ЕС „Учене през целия живот“. ▪ Запознаване с релевантната проектна документация и депозирането му в Центъра за развитие на човешките ресурси с представяне на всички изискуеми документи (сертификати за участие, самолетни билети, бордови карти и т.н). Въвеждане в общоевропейската база данни “European Shared Treasure” на резултатите и продуктите от проекта в съответствие с договорните задължения на бенефициентите. ▪ Участие в заключителната работна среща по проекта 	ДФЗС
4.20. Второ съвместно действие за оценка на здравните технологии (Second Joint Action on Health Technology Assessment - HTA)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Изготвяне на справки, резюмета и становища във връзка със запитвания, бележки и коментари от страна на чуждестранните партньори в рамките на различните работни пакети по проекта. ▪ Изготвяне на обобщен информационно-аналитичен материал на тема „Обща характеристика на болестта на Алцхаймер“, представящ основни моменти от епидемиологията, етиологията, патогенезата, клиничната картина и прилаганата към момента медикаментозна терапия по отношение на заболяването. ▪ Изготвяне на аналитичен материал, обхващащ 50 литературни източника и разглеждащ етичните аспекти при терапията на болестта на Алцхаймер с интравенозни имуноглобулини във фазата на леки когнитивни нарушения. 	ДФЗС

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Участие в три уебрещи с чуждестранните партньори по проекта във връзка с обсъждане на задачи и получаване инструктаж за бъдещи действия. ▪ Периодична кореспонденция с чуждестранните партньори по проекта с цел координиране на дейности, ▪ Подготовка на обобщена информация за участието и ангажиментите на НЦОЗА във връзка с модела за разработване същинска оценка на здравните технологии (“НТА Core Model”) с описание на използваната литература, експертния състав и хронология на извършените проектни дейности по домейн „Етични аспекти“. ▪ Попълване на годишна анкетна карта за оценка на Съвместно действие – 2 по проекта. ▪ Други неспецифични текущи дейности по проекта. 	
<p>4.21. Съвместно действие за хронични заболявания и популяризиране на здравословното остаряване през целия живот - CHRODIS (Joint Action on Chronic Diseases and Promoting Healthy Ageing across the Life Cycle (CHRODIS))</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Извършен превод и редакция на документи и материали по съвместните действия по Програмата за обществено здраве на ЕС ▪ Участие в международна уебрещи във връзка с обсъждане анализа на база данни, включващ полиморбидни пациенти. ▪ Изготвяне на литературен преглед на асоциираните партньори в работния пакет на настоящите модели за полиморбидни пациенти в Европа ▪ Събирането на информация за характеристики на полиморбидни пациенти; ▪ Изготвяне на база данни с полиморбидни пациенти ▪ Изготвяне и предоставяне на информация за политиките, дейностите и интервенциите, свързани с помощта на здраве и превенция на хронични заболявания ▪ Поддържане на кореспонденция с чуждестранните партньори и координиране на текущите дейности по проекта. ▪ Превод на официални документи и материали по проекта. ▪ Подготовка на етапен отчет ▪ Изследване, обхващащо полиморбидни пациенти, проведено в медицински център ▪ Обработка на данни от изследването, доклад, статия на английски език ▪ Преработка на попълнен въпросник за националната политика по отношение на диабета ▪ Доклад за здравните политики за превенция на хронични болести и промоция на здраве ▪ Участие в работна среща във Вилнюс, Литва за представяне анализа на базата данни от проведено изследване на НЦОЗА, засягащо полиморбидни пациенти ▪ Участие в телеконференция по РП4 за детайлно разпределяне на задачите и дейностите по работния пакет 	<p>ДФЗС</p>
<p>4.22. Съвместно действие за намаляване вредите от алкохола - RARHA (Joint Action on Reducing Alcohol Related Harm-</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Участие в Работна среща в Талин, Естония за съставяне на набор от инструменти («Инструментариум») за планиране на успешна здравна политика и действия спрямо алкохола - съгласуване на методиката; участие в процедурата по изготвянето на инструментариума 	<p>ДФЗС</p>

RARHA)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Изготвяне и предоставяне на информация за дейностите и интервенциите, свързани с намаляване вредите от алкохола ▪ Преглед на литературата за програми, отнасящи се до ранни интервенции, училищни интервенции, интервенции за осведомяване на общността ▪ Подготовка на информация за разпространяването на отчетните резултати към целевите групи по проекта ▪ Съвместна подготовка на въпросник за споделяне на добри практики по отношение на алкохола ▪ Подготовка на пилотното проучване SMART – литературен обзор по темата, уеб дискусии, превод и подготовка на официалния документ ▪ Поддържане кореспонденцията с чуждестранните партньори и координиране на текущите дейности по проекта. ▪ Превод на официални документи и материали по проекта. ▪ Етапен отчет по проекта ▪ Участие в международна среща по работен пакет 4 за планиране на провеждането на изследване за употребата на алкохол в страните членки на проекта. ▪ Инициране на процедура и участие в работна комисия за избор на социологическа агенция за провеждане на изследването за употреба на алкохол в България. ▪ Редактиране на пакета въпросници и указанията към тях преди предоставянето им на социологическата агенция за провеждане на пилотната фаза на изследването. ▪ Регулярна комуникация със социологическата агенция във връзка с провеждането на пилотната фаза на изследването. 	
4.23. Съвместно действие за цялостна стратегия за борба срещу рака - CANCON (European Guide for Quality Improvement in Comprehensive Cancer Control)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Участие в международна работна среща в Брюксел, Белгия - изготвяне и презентация на информация за състоянието, политиките и дейностите, свързани с борбата срещу рака ▪ Поддържане кореспонденцията с чуждестранните партньори и координиране на текущите дейности по проекта. ▪ Превод на официални документи и материали по проекта. ▪ Подготовка на етапен отчет по проекта ▪ Изготвяне на документ за следоперативни и пост-онкологични грижи за пациенти по клинични пътеки ▪ Изготвяне на документ за последващи грижи за раковоболни пациенти 	ДФЗС
4.24. Съвместното действие PaSQ – „Мрежа на Европейския съюз за безопасност на пациента и качество на грижите“ (European Union	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Участие в третата и четвъртата координационна среща по проекта „Съвместни действия по безопасност на пациентите и качество на здравните услуги” - PaSQ-JA. На срещата е направен преглед на задачите по работен пакет 4. Отчетени са резултатите на данните от статистическата обработка до момента. Осъществена е дискусия за работата на подгрупите от срещата в Париж с предложения за изготвяне на частите на 	ДФЗС

<p>Network for Patient Safety and Quality of Care, PaSQ Joint Action)</p>	<p>окончателния доклад на проекта.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Участие в работна среща на Работен пакет 5. ▪ Участие в информационна и дискуссионна среща на тема „Контрол на инфекциите” с представяне и дискусия на подбрани клинични практики по отношение на безопасността на пациентите по проект „Безопасност на пациентите”,JA – PaSQ. В нея участваха представители от България, а чрез директна конферентна връзка и представители от Италия, Испания. ▪ Участие в конференция на тема: „Качество, безопасност и ефективност на разходите”, за стратегиите на Италианското председателство за подобряване на качеството и безопасността, ролята на културата в здравните заведения, както и качеството на здравните грижи,сът специален акцент върху безопасността на пациентите. ▪ Организиране и провеждане в НЦОЗА на работна среща на тема „Култура на пациентите и пациентска удовлетвореност”, на която се представиха подбрани клинични практики, свързани с безопасността на пациентите по проекта и се проведе дискусия включително с участието на чуждестранните партньори. 	
<p>4.25. Европейски училищен изследователски проект за алкохол и други наркотици (ESPAD) - сравнителен международен изследователски проект, който се осъществява по инициатива на представителите на Шведския съвет за информация за алкохол и други наркотици (The Swedish Council for Information on Alcohol and Other Drugs /CAN/) с подкрепата на Групата Помпиду към Съвета на Европа.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Участие в Годишна среща на проект ESPAD за планиране на новото изследване през 2015 г. ▪ Изготвяне на Работен план за изследването по Проект ESPAD за 2015 г за България ▪ Участие в Регионален семинар на страните от Централна Европа, на който националните координатори по проект ESPAD представят плановете за действие за провеждането на ESPAD през 2015 г. ▪ Стартиране на организацията на изследването ESPAD за 2015 година и изпращане на писмо до Министерство на науката и образованието за предоставяне на справка за нуждите на изготвяне на национална представителна извадка. 	<p>ДФЗС</p>
<p>4.26. Съвместно действие „Планиране и прогнозиране на човешките ресурси в здравеопазването“(Joint Action on Health Workforce Planning & Forecasting)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Участие в работна среща във Флоренция, на която се проведе анализ и оценка на съществуващите методологии за планиране, с цел идентифициране на най-добрите практики, които да бъдат включени в Наръчник. Българския екип (лидер и ръководител на Работен пакет 7 – Устойчивост), проведе проучване сред участниците експерти за основните теми, инструменти за планиране и как да бъдат прилагани и разпространявани. ▪ Участие в конференция на тема „Усъвършенстване на методологиите за планиране и данни в цяла Европа”, организирана от Министъра на здравеопазването на Италия. 	<p>ДФЗС</p>

	<p>Конференцията е част от дейностите по проекта, на която се представиха от лидерите на отделните пакети методики и стратегии за планиране с акцент върху прилагане на ефективни политики. В дискусиите участваха активно представители на различни европейски институции. Представи се наръчник от събрани данни за човешките ресурси в Италианските региони. Ръководителите от Работен пакет 6 представиха серия от презентации в подкрепа на дейността си по планиране на хоризонта, ефективност и качество. Българският екип проведе среща с представителите на ЕК, на която се дискутира плана за изготвяне на първия доклад за устойчивост на проекта.</p>	
4.27. Съвместно действие по психично здраве и благополучие (Joint Action on Mental Health and Well-Being)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Участие във втората среща на експертите по работен пакет 5 ▪ Изградена мрежа от ключови специалисти за изпълнение на дейностите по проекта – първа стъпка от плана за изпълнение. ▪ Превеждане на речник и попълване на данните във въпросника по работен пакет 5 	ДФЗС
4.28. Функциониране на Център за сътрудничество със СЗО в сферата на психичното здраве	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Подготовка на материали, свързани с националната конференция „Развитие на електронни услуги за психично здраве в България: основи, перспективи, възможности и предизвикателства.“ – 29-30.01.2015 г. 	ДФЗС
4.29. Проект CORRELATION Международен обучителен проект насочен към лица в неравностойно положение към Европейската мрежа за социално включване и здраве	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Дейностите на проекта са ориентирани към повишаване на капацитета на държавни и неправителствени организации за предоставяне на здравни и социални услуги за представители на маргинализирани групи ▪ Резултати: Повишаването на знанията и уменията за предоставяне на услуги за лица в неравностойно положение и маргинализирани групи на управленски институции и неправителствени организации. 	ДФЗС
4.30. Здравна мрежа на Югоизточна Европа за превенция на хроничните незаразни заболявания Рег. офис Подгорица	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Участие при изпълнението на текущите задачи на мрежата. ▪ Участие в работна среща в регионалния офис 	ДФЗС
4.31. Здравна мрежа на Югоизточна Европа за психично здраве Рег. офис Сараево	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Изпратени двама души специалисти и представител на НПО по психично здраве за обучение в Сараево и Загреб. ▪ Участие при изпълнението на текущите задачи на мрежата. 	ДФЗС
4.32. Здравна мрежа на Югоизточна Европа Здраве във всички политики Рег. офис Скопие	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Участие при изпълнението на текущите задачи на мрежата. 	ДФЗС
4.33. Здравна мрежа на Югоизточна Европа по	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Участие в работна среща на мрежата ▪ Годишна среща на правителствените експерти по психично здраве и благополучие в 	ДФЗС

Човешки ресурси	Люксембург, като правителствен експерт от България	
4.34. Международен проект „Стигмата от психичните заболявания в Югоизточна Европа – настоящето и бъдещето по отношение на научните изследвания.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Участие в обучения на изследователите, проведено в университета Бъркли, Калифорния, САЩ и в Албания. ▪ Участие в работна среща на координаторите на проекта. ▪ Изпратени, обработени и анализирани въпросници с ключови професионалисти в областта на психичното здраве. Подготвени публикации във връзка с проекта. ▪ Публикации във връзка с проекта на XVI световен конгрес по психиатрия, Мадрид. 	ДФЗС
4.35. Здравни индикатори “Здраве за всички”	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Обмен на данни 	ДНЗДЕЗ
4.36. Здравни индикатори за Евростат по Споразумение за обмен на информация с НСИ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Обмен на данни 	ДНЗДЕЗ
4.37. Здравни индикатори за УНИЦЕФ по Споразумение за обмен на информация с НСИ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Обмен на данни. 	ДНЗДЕЗ

II. ИЗВЪНРЕДНИ/ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЧИ		
ЗАДАЧА	ИЗВЪРШЕНИ ДЕЙНОСТИ	ДИРЕКЦИЯ
1. ИЗГОТВЯНЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКИ ДОКУМЕНТИ		
1.1. Доклад за здравето на гражданите в Р България за 2013 г.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Участие в разработването, редакцията и окончателното оформяне на всички раздели на доклада. 	ДОЗЗР ДАЛД ДФЗС ДНЗДЕЗ ДКС
1.2. Доклад за оценка на нивата на шум в урбанизирани територии по региони по данни на Националната система за мониторинг на шум	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Събиране на информация от РЗИ. ▪ Въвеждане на информацията в електронен вид и обработка на информацията. ▪ Изготвяне на годишен доклади предоставяне на МЗ. ▪ Предоставяне на информация за нивата на шума в НСИ 	ДАЛД
1.3. Годишен доклад за изпълнението на Националната програма за защита на детето за 2013 към ДАЗД	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Допълнения по Годишния доклад за изпълнението на Националната програма за защита на детето за 2013 към ДАЗД 	ДФЗС
1.4. Рамка на Националната програма за защита на детето за 2014 г.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Изготвено становище относно Рамката на Националната програма за защита на детето за 2014, представена към ДАЗД 	ДФЗС
1.5. Национална програма за защита на детето	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Изготвяне на предложения за дейности по новата Стратегическа цел в НПЗД, 2014 г.и Националната кампания, посветена на детската безопасност. 	ДФЗС
1.6. Изготвяне на въпросник, с данни за БД в България, които ще бъдат включени в изготвянето на Третия глобален доклад за състоянието на пътната безопасност на СЗО.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Попълване на въпросник, предоставяне на информация 	ДФЗС
1.7. Дейности по „Мерки за подобряване на грижите в помощ на хората с проблеми от аутистичния спектър и техните семейства” – национален план	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Цялостна координация по изпълнението 	ДФЗС

за действие за подобряване на грижите за деца с аутизъм 2013-2016 г.		
1.8. Национална програма по репродуктивно здраве	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Участие при изготвянето на Национална програма по репродуктивно здраве 	ДФЗС
1.9. Национална здравна карта	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Изготвяне на методика ▪ Тестване в 3 области 	ДНЗДЕЗ
2. ЕКСПЕРТНА, КОНСУЛТАТИВНА, МЕТОДИЧНА ДЕЙНОСТ		
2.1. Становища и експертна информация		
	Изготвени са 28 експертни становища по проблеми на водите; почви, отпадъци, утайки от пречиствателни станции; замърсяване на атмосферния въздух; строителни материали.	ДОЗЗР
	Становище относно влиянието на смяната на часовото време върху човешкия организъм	ДОЗЗР
	Участие като вещо лице по административно дело във връзка с искане за сравняване на условията на труд и работното натоварване при работа на стъклодуви и работещи сходна дейност лица в химическата и стъklarската промишленост.	ДОЗЗР
	Изготвени са 4 бр. експертни становища във връзка с изготвяне на позиции на МТСП и МЗ по проект за директива за изменение на Директиви 92/58/ЕИО, 92/85/ЕИО, 94/33/ЕО, 98/24/ЕО и 2004/37/ЕО, и привеждането им в съответствие с Регламент (ЕО) № 1272/2008; предложение за определяне на гранична стойност на прах от полиуретан във въздуха на работната среда; прекласифициране на биоцидите с издадени разрешения за пускане на пазара съгласно Регламент (ЕО) №1272/2008	ДОЗЗР
	Изготвени са 50 експертни становища свързани с нотификация на храни за кърмачета и малки деца, нови храни, съгласуване на рецепти за деца от 0-3 год. от детски заведения, риск за здравето от прием на транс-мастни киселини и др.	ДОЗЗР
	Предоставяне на данни на МЗ по Въпросник за България, относно формули-млека, предназначени за малки деца	ДОЗЗР
	Изготвени са 5 бр. становища за съгласуване на указания и позиции на РБългария във връзка с участия на експерти в заседания на Постоянен комитет по хранителна верига и здраве на животните, секция ГМО и Апелативен комитет	ДОЗЗР
	Експертна дейност във връзка с аналитични изпитвания по отношение съдържанието на вещества, предмет на ограничения съгласно Приложение XVII на Регламент REACH и възможности за разработване на нови методи и извършване на аналитични изпитвания на нонилфенол и нонилфенолетоксилат в НЦОЗА	ДАЛД ДОЗЗР

	Експертна дейност във връзка с Европейското законодателство и процедурните етапи по предвиждане на документация, свързана с оценка и регистрация на рециклиращ процес на полиетилен терефталат	ДОЗЗР
	Преглед на проекти на 22 броя стандарти и изготвяне на становища.	ДАЛД
	Становище относно диетична храна „Ацидолак Джуниър“ за специални медицински цели Становище относно продукт „Ацидолак Бебе“ като диетична храна за специални медицински цели.	ДАЛД
	Становище относно пускане на пазара на отнети в полза на държавата стоки и тяхната безопасност за здравето на потребителите	ДАЛД
	Становище относно предназначение и безопасност на „Натурална четка за зъби“, внос от Пакистан.	ДАЛД
	Становище относно магнитна постелка, завивка 100 % мерино вълна и 100 % памук и ортопедичен матрак.	ДАЛД
	Становище относно промяна на Наредба № 13/2003 г. за гранични стойности във въздух на работна среда	ДАЛД
	Становище по писмо на МЗ относно разработки на г-н Кръстьо Петров.	ДАЛД
	Становище по писмо на МК относно наличие на азбестови влакна в помещения на НГДЕК „Св. Константин Кирил Философ“, гр. София	ДАЛД
	Становище и предоставяне на материали по документа на SCENIHR „Health effects of exposure to EMF“ и „Research needs and methodology“	ДАЛД
	Изготвяне на национално становище по въпросник на EFOMP по отношение на националното законодателство при използване на ядрено-магнитен резонанс	ДАЛД
	Становище по ЕНС на СЗО Radiofrequency fields	ДАЛД
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Експертни становища за базови станции за мобилна комуникация, радио и телевизионни станции - 823 броя ▪ Експертни становища за инвестиционни проекти – 25 бр. ▪ Становища по жалби на граждани – 10 бр. ▪ Становища във връзка с нормативен документ – 3 бр. ▪ Становища по искане на МЗ – 7 бр.; ▪ Становище във връзка със строеж в съществуващ търговски обект, гр. Благоевград. ▪ Становище за НСИ – 1 бр. ▪ Становища по обекти с национално значение: ДП „НКЖИ“ – трасе София – Пловдив; предварително съгласуване на газопровод „Южен поток“; ДП „Пристанищна инфраструктура“ 	ДАЛД

	Експертна комисия по биоцидни препарати - технически секретар	ДАЛД
	Редакция и съгласуване на отчет на МЗ по изпълнение на Националната стратегия за младежта (2010-2020), касаещ извършените дейности за 2014 г. по Компонент 7 на Програма „Превенция и контрол на ХИВ/СПИН”.	ДФЗС
	Изготвяне на становища по теми, включени в дневния ред на 67-та сесия на Световната здравна асамблея, 19-24 май 2014	ДФЗС
	Изготвяне на становище по проект на Двугодишно споразумение за сътрудничество между МЗ и регионалния офис за Европа на СЗО 2014/2015	ДФЗС
	Изготвяне на становище във връзка с постъпило в МЗ писмо относно финансиране на проект на научния център „Психология и здраве“ и Института за изследване на населението и човека към БАН.	ДФЗС
	Становище относно Доклада на Секретариата на СЗО и Проекта на резолюция А67/17 „Комплексни и координирани усилия за управление на разстройствата от аутистичния спектър” за 67-та Световна здравна Асамблея на СЗО, 19-24 май 2014 г.	ДФЗС
	Предложение за нормативно регламентиране, механизъм за финансиране, място и статут на услугата „Център за майчино и детско здраве” като член на Експертен съвет по проект „ЦМДЗ”, пилотиран в област Шумен. (заповед РД-09-108/10.07.2013г.)	ДФЗС
	Рецензии на стандартите за ранно детско развитие и учене на УНИЦЕФ – 2 броя	ДФЗС
	Експертно становище относно възможността спортът ръгби да бъде включен в програмите на спортните училища в V – ти клас	ДФЗС
	Участие в онлайн консултативен процес във връзка с подготовката на финален доклад за изпълнението на Хартата на Талин, който ще бъде представен на държавите-членки на 65-тата сесия на ЕРК на СЗО през септември 2015.	ДФЗС
	Участие в уеб-базиран процес на консултации относно Стратегията в областта на физическата активност за Европейския регион на СЗО 2016-2025	ДФЗС
	Изготвяне на становище за МЗ относно необходимостта от създаване и въвеждане на регистър на опасно боледуващите поради психична болест	ДФЗС
	Становище по проект за Европейски план за действие в областта на психичното здраве 2014 – 2020	ДФЗС
	Становище относно настаняване на лица с тежки психични разстройства и лица с увреждания от специфични уязвими групи в действащите социални услуги.	ДФЗС
	Становище относно справяне с глобалните предизвикателства свързани с насилието над жени и момичета.	ДФЗС
	Глобален доклад за статуса на превенция на насилие. Въпросник за България.	ДФЗС
	2 становища за 67 сесия на СЗО	ДФЗС

	Становище по проект за 2-годишно споразумение между СЗО и МЗ	ДФЗС
	Становище относно правото на практикуване на хомеопатичния метод в РБългария	ДФЗС
	Становище по Проект за указания на бележки, актуализиран проект на заключения на Съвета на ЕС относно безопасността на пациентите, качеството на грижите, включително превенцията (профилактиката) и контрола на инфекциите, свързани със здравните грижи и АБ резистентност	ДФЗС
	Участия в публични консултации по въпроси на пациентската безопасност	ДФЗС
	Преработване и адаптиране на Специализиран софтуер за болници според изискванията на НРД 2014 и промените в нормативната база	ДКС
	Публикуване на стандартите за кодиране на процедури по Австралийската кодираща система	ДКС
	Превод, редакция на актуализираните кодовете за диагнози в МКБ 10 от СЗО за периода 2002-2014 година	ДКС
	Превод, редакция и форматиране на австралийските стандарти за кодиране на диагнози и процедури, необходими след въвеждането на АКМП и за обучение на ЛЗБП	ДКС
	Разработване на мапиращи таблици между Клинични пътеки и Диагностично-свързани групи и мапиращи таблици за процедури между МКБ 9 КМ и Австралийската кодираща система за процедури.	ДКС
	Брой на хоспитализациите през 2010-2013 г. в Държавните психиатрични болници, Центровете за психично здраве и психиатричните отделения в МБАЛ и клиниките в УМБАЛ, общо и във всяко едно от лечебните заведения	ДНЗДЕЗ
	Данни за: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Обслужени деца в Домовете за медико-социални грижи за деца през 2013 г. ▪ Деца в Домове за медико-социални грижи за деца по сектори през 2013 г. ▪ Осиновени деца от Домове за медико-социални грижи за деца през 2013 г. 	ДНЗДЕЗ
	Предоставяне на данни за брой пациенти в общинските центрове за психично здраве през 2013 г.	ДНЗДЕЗ
	Брой Експертни решения, издадени от специализираните ТЕЛК по вид, при лица над 16 г. и брой ЕР при деца до 16 г. общо, за периода 2011-2013 г.	ДНЗДЕЗ
	Информация относно : <ul style="list-style-type: none"> ▪ Брой аборти във възрастта : 15-19 години за 2013 г. (или последни актуални данни) Под 15 г. за 2013 г. (или последни актуални данни) ▪ Брой на регистрирани HIV позитивни във възрастта 15-24 г. за 2013 г. спрямо общия брой новорегистрирани за същия период (или за период с последни актуални данни) ▪ Заболеваемост от сифилис във възрастта 15-29 г. за 2013 г. (или последни актуални 	ДНЗДЕЗ

	данни) <ul style="list-style-type: none"> ▪ Перинатална детска смъртност за 2013 г. 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Списък на лечебните заведения за болнична помощ по области и градове ▪ Брой лекари в болничната и извънболничната помощ по области ▪ Разлики в броя на лекарите в болничната и извънболничната помощ по области за годините 2007-2013 г. 	ДНЗДЕЗ
	Новородени недоносени деца през 2012г	ДНЗДЕЗ
	Оперирани болни, напуснали стационарите на лечебните заведения през 2013г. общо и по водещи групи операции по вид	ДНЗДЕЗ
	Извършени аборти в лечебните заведения през първо и второ тримесечие на 2013 и 2014г. общо и в т.ч. по желание	ДНЗДЕЗ
	Живородени и мъртвородени недоносени деца лечебните заведения в Р България 2011, 2012, 2013г.	ДНЗДЕЗ
	Раждаемост – текстова справка	ДНЗДЕЗ
	Извършени аборти в лечебните заведения по видове аборти, по видове заведения за периода 1980 – 2012г.	ДНЗДЕЗ
	Болници и центровена 31.12.2012г	ДНЗДЕЗ
	Умрели по причина кардиологични заболявания през 2012 год. - Брой, структура, на 100 000 население, по пол и общо	ДНЗДЕЗ
	Справка за националния консултант по кардиология	ДНЗДЕЗ
	Хоспитализирани случаи(изписани и умрели) в стационарите на лечебните заведения за 2013 год. По видове диабет, брой и показател, по области	ДНЗДЕЗ
	Случаи на остър инфаркт на миокарда през 2011 г. – брой, по възрастови групи, по пол, хоспитализирани, умрели, оставени по домовете и по нозологии	ДНЗДЕЗ
	Преминали болни през клиниките и отделенията за психиатрична помощ през 2012 г.	ДНЗДЕЗ
	Хоспитализирани случаи в стационарите на лечебните заведения - всичко и по клинични пътеки за периода 2002 – 2012г.	ДНЗДЕЗ
	Новооткрити заболявания от сифилис и гонококова инфекция през 2013 година	ДНЗДЕЗ
	Население към 31.12.2012 г. по области	ДНЗДЕЗ
	Имунизирани с пневмококова ваксина – първи прием, втори прием, трети прием, четвърти прием - реимунизации за 2010, 2011, 2012, 2013г.	ДНЗДЕЗ
	Смъртност в Р България – причини, по възрастови групи, тенденции)	ДНЗДЕЗ
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Живородени и мъртвородени по тримесечия ▪ Аборти по тримесечия за 2013 и 2014г ▪ Оперирани болни 	ДНЗДЕЗ

2.2. Консултации, методична помощ		
	Методична помощ на РЗИ - София област и извършване на пробовземане на 30 бр. почвени и 15 бр. растителни проби от гр. Пирдоп, гр.Златица и с.Челопеч.	ДОЗЗР
	Текуща консултативна помощ на специалисти от Служби по трудова медицина, специализанти по трудова медицина, психолози и др.	ДОЗЗР
	Текуща консултативна дейност за експерти от МЗ по въпроси, свързани с химикали и биоциди	ДОЗЗР
	Оказана методична помощ на РЗИ - Столична, Софийска област, Смолян във връзка с прилагане на Наредба №2 за здравословно хранене на деца от 0 до3 годишна възраст. <ul style="list-style-type: none"> ▪ обучение на ученици от Кърджали по здравословно хранене във връзка с проект на РЗИ Кърджали ▪ семинар за повишаване нивото на знания и умения на кадрите работещи в областта на превенцията на хроничните незаразни болести (гр. Созопол) ▪ работна среща в рамките на Националната програма за превенция на хроничните незаразни болести (НППХНБ), КК "Боровец" 	ДОЗЗР
	Подготовка за съвместно проучване с РЗИ – София област в районите на Пирдоп и Челопеч	ДАЛД
	Методична помощ на РЗИ – София област при вземане и анализ на проби от въздуха на работната среда за определяне на хигиенно-нормативните параметри на праха	ДАЛД
	Методична помощ на РЗИ София град, Плевен, Хасково, Пловдив, Ст. Загора по: <ul style="list-style-type: none"> - Методи за измерване на ЕМП – обучение и практически измервания - Обучение с новозакупена апаратура от РЗИ - Измервания по жалби на граждани – на място в съответния регион 	ДАЛД
	Консултативна и методична помощ на специалисти от РЗИ и други микробиологични лаборатории, свързани с методи за анализ на храни и води, както и с наличието на определени находки в тях	ДАЛД
	Оказване на текуща методично-консултативна помощ на специалисти от РЗИ, ОПЛ и медицински специалисти от здравните кабинети на училищата, психолози, училищен персонал и др.	ДФЗС
	Консултации по проблеми на развитието и поведението в ранна и предучилищна възраст	ДФЗС
	Консултации по проблеми на деца, свързани с раздяла и развод на родителите и риск от синдром на родителско отчуждаване	ДФЗС
	Методична помощ на: медицински и немедицински специалисти от детски заведения, детски ясли, ОДЗ; ДМСГД; здравни специалисти от РЗИ	ДФЗС
	Консултации в ОДЗ-София по въпросите на възпитателната практика	ДФЗС

	Консултации относно развитието на дете в ранна възраст	ДФЗС
	Консултации на ръководители на лечебни заведения	ДФЗС
2.3. Участие в работни и експертни групи, в съвети, комисии и научни мрежи, в работни срещи		
2.3.1. Участие в работни и експертни групи		
	Работна група за разработване на проект на Национална програма за действие по околна среда и здраве 2015-2020	ДОЗЗР ДАЛД
	Работна група за актуализация на определени замърсители на атмосферния въздух	ДОЗЗР
	Работна група по разработване проект на Национална програма Безопасност и здраве при работа 2014	ДОЗЗР
	Работна група на СЗО: Укрепване на здравните системи, управление, капацитет и услуги за здравето на работещите (Global Working Group GMP4: Strengthening Health Systems, Governance, Capacities and Services for Workers' Health)	ДОЗЗР
	Работна група за разработване на национална програма за ограничаване на остеопорозата и последствията от нея в Република България 2015-2019	ДОЗЗР
	Постоянна консултативна комисия за избор на промоционални програми към Министерство на земеделието и храните	ДОЗЗР
	Работна група за изменение на Наредба за условията и реда за прилагане на схема за предоставяне на плодове и зеленчуци в учебните заведения – схема „Училищен плод”	ДОЗЗР
	Консултативен съвет по политиката на Европейски проект PlantLibra	ДОЗЗР
	Дейности във връзка със споразумение със СЗО - Европейска мрежа на СЗО за намаляване на маркетинга на храни върху деца; Европейска мрежа за действие на СЗО за намаляване приема на сол на популационно ниво в Европейския регион; «Европейска мрежа за наблюдение на затлъстяването при деца»	ДОЗЗР
	Работна група за разработване на проект за стандарт по медицинската специалност „Хранене и диететика“ - разработен стандарт, предаден в МЗ.	ДОЗЗР
	Работна група за разработване на Методично указание за хранене на кърмачета - разработен проект, предоставен в МЗ	ДОЗЗР
	Работна група по разработване на проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба 31/2003 г. за норми за максимално-допустимите количества на остатъци от пестициди в храните - изготвен и представен проект	ДОЗЗР
	Междуведомствена работна група за прилагане на Конвенцията, направление	ДОЗЗР

	„Генетични ресурси“ по биологично разнообразие	
	Група на високо ниво по Хранене и физическа активност към Главна дирекция „Здравеопазване и потребители“ към ЕК.	ДОЗЗР ДФЗС
	Постоянен комитет за хранителната верига и здравето на животните – сектор: „Общо законодателство за храни“ към Главна дирекция „Здравеопазване и потребители“ към ЕК	ДОЗЗР
	Работна група „Регламент 1169/2011 за предоставяне на информация за храните на потребителите – Хранителна информация при етикетиране”	ДОЗЗР
	Работна група „Нови храни“ към ЕК	ДОЗЗР
	Работна група „Ароматизанти” към ЕК	ДОЗЗР
	Работна група „Добавки в храни“ към ЕК	ДОЗЗР
	Работна група по „Материали за контакт с храни” към ЕК	ДОЗЗР
	Работни групи по алкохола към ЕК	ДФЗС
	Работна група по здравни системи към ЕК	ДКС
	Работна група по здравни индикатори към ЕК	ДФЗС
	Експертна група по социални детерминанти и здравни неравенства към ЕК	ДФЗС
	Експертна група по психично здраве към ЕК	ДФЗС
	Експертна група по здравна информация към ЕК	ДНЗДЕЗ
	Европейска мрежа за оценка на здравните технологии към ЕК	ДКС
	Група на високо ниво по здравни услуги и медицински грижи	ДКС
	Научна мрежа на EFSA по оценка на риска от ГМО, Работна група „Молекулни характеристики, храни и фуражи“	ДОЗЗР
	Проект по COST „Optical Radiation and Human Health – OPRAH“ <ul style="list-style-type: none"> ▪ Участие в разработване на проектното предложение. ▪ Включване в консорциум по проекта с представители на 9 страни: Австрия, Израел, Швейцария, Италия, Финландия, Франция, Германия, Великобритания. 	ДАЛД
	Работни групи към Министерство на труда и социалната политика Относно наредба за минималните изисквания към изкуственото осветление на работни места в сгради: <ul style="list-style-type: none"> ▪ предложения на текстове на наредбата; ▪ становища по предложения на други ведомства и органи за контрол; ▪ участие в заседанията на междуведомствената група. 	ДАЛД
	Работна група по проект „TRANSEXPO” <ul style="list-style-type: none"> ▪ Обсъждане на метода и работния протокол за продължаване на проект 	ДАЛД

	<p>„TRANSEXPO”.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Продължаване на работата в областта на епидемиологията на заболяванията от левкемия при децата, живеещи в условия на магнитно поле. 	
	<p>Участие в ТК към БИС</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ТК 15 „Опазване на околната среда” ▪ ТК 19 „Козметични и ароматични продукти” ▪ ТК 32 „Селскостопански и хранителни продукти” ▪ ТК 59 „Ергономия“ ▪ ТК 80 „Статистика“ ▪ ТК 82 „Шум и вибрации“ 	<p>ДОЗЗР ДАЛД ДНЗДЕЗ</p>
	<p>Работна група по Наредба 31/2004 на МЗ: Участие в работна група за максимално допустимите количества на замърсители в храни</p>	<p>ДАЛД</p>
	<p>Работна група за изготвяне на проект на Постановление за изменение и допълнение на Тарифата за таксите, които се събират от органите на държавния здравен контрол и националните центрове по проблемите на общественото здраве по Закона за здравето</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Изготвяне на предложения за промени в тарифата. ▪ Участие в заседанията на работната група 	<p>ДАЛД ДОЗЗР</p>
	<p>Участие в заседания на междуведомствена работната група към ДАЗД, във връзка с програма за изпълнение на Национална кампания за осигуряване на безопасна среда за живот и активна дейност на децата на тема: „Детската безопасност - споделена отговорност и грижа”, обсъждане на Проект на нова стратегическа цел в Националната програма за закрила на детето 2014 г. на тема „Осигуряване правото на живот и развитие на детето в сигурна и безопасна среда”: мерки и дейности, отговорни институции, индикатори за изпълнение</p>	<p>ДФЗС</p>
	<p>Участие в заседание на междуинституционална работна група за разработване на проект на Закон за социалните услуги на 25.04.2014 г. (МТСП).</p>	<p>ДФЗС</p>
	<p>Участие в заседание на междуведомствена работната група към ДАЗД, във връзка с изпълнението на Национална кампания за осигуряване правото на живот и развитие на детето в сигурна и безопасна среда.</p>	<p>ДФЗС</p>
	<p>Работна група „Координация на дейностите и политиките” към Националния съвет за закрила на детето</p>	<p>ДФЗС</p>
	<p>Междуведомствена експертна работна група по подготовка на концепция за промени в нормативната база във връзка с прилагането на чл.30 от Конвенцията за правата на хората с увреждания/Заповед на МК №РД9К-45/17.04.2014г</p>	<p>ДФЗС</p>
	<p>Работна група за анализ състоянието на психиатричната помощ, организацията и реда на обслужване на лицата с психични разстройства и финансиране на стационарното</p>	<p>ДФЗС</p>

	лечение	
	Работна група за изготвяне на медицински стандарт за индикатори в здравеопазването	ДФЗС
	Работна група за изготвяне на национална аптечна карта	ДФЗС
	Работна група по пациентска безопасност към DG SANCO, Европейска комисия	ДФЗС
	Участие в разработването на нормативен документ /Наредба 42/ за публикуване на Австралийската кодираща система за процедури	ДКС
	Участие в РГ 22 „Здравеопазване“ към Съвета по Европейски въпроси към Министерски съвет - съгласуване на документи	ДОЗЗР ДФЗС ДНЗДЕЗ ДКС
	Участие в РГ 12 „Статистика“ към Съвета по Европейски въпроси към Министерски съвет - съгласуване на документи	ДНЗДЕЗ ДФЗС
	Междуведомствена група по демографски въпроси	ДНЗДЕЗ
2.3.2. Участие в съвети, комисии и научни мрежи		
	<p>Експертна дейност в състава на Експертния съвет по биоциди към МЗ (<i>Заповед РД-02-33/18.02.2014г. на МЗ</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ участие в 24 заседанията на Съвета; ▪ експертни становища за пълнота на данните – 223 бр.; ▪ проекти на разрешения за пускане на пазара на биоциди – 170 бр.; ▪ текущи становища по запитвания към Съвета от РЗИ и др. и по въпроси, свързани с дейността му. 	ДОЗЗР
	<p>Експертна дейност в Научно-експертната токсикологична комисия по продукти за растителна защита към МЗ (<i>Заповед РД-09-414/06.07.2010 г. на МЗ</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ участие в 4 заседания на Комисията; ▪ доклади за токсикологична оценка на ПРЗ, които се включват в обобщения доклад на БАБХ за разрешаване на ПРЗ - 6 бр.; ▪ организация на работата на комисията и координация с МЗ и БАБХ. 	ДОЗЗР
	<p>Участие в работата на Съвета по продукти за растителна защита към Българската агенция по безопасност на храните при МЗХ. (<i>Заповеди № РД 12-20/06.12.2013 г., № РД 12-7/14.03.2014 г., № РД 12-22/15.12.2014г. на МЗХ</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ участие в 10 заседания на Съвета ▪ проучване на материалите за Съвета и даване на експертно становище относно 	ДОЗЗР

	решения за пускане на пазара на ПРЗ, отказ на такива и др.	
	Участие в работата на Експертна комисия по оценка на остатъчни количества от пестициди във и върху храни и фуражи към Съвета по препарати за растителна защита - БАБХ (Решение 1/18.09.2008 г на Председателя на Съвета по продукти на растителна защита съгласно Писмо на МЗ с Изх. № 30-00-31/18.07.2008 г на МЗ за определяне представители на МЗ за участие в ЕКООКП): <ul style="list-style-type: none"> ▪ участие в две работни срещи на БАБХ ▪ подготовка и публикуване на статия относно единни европейски критерии за установяване на MRL за остатъци от пестициди 	ДОЗЗР
	Експертна дейност в Комисията за утвърждаване или отказ на химически вещества и/или смеси, които влизат в състава на конкретни средства за употреба от полицейските органи при изпълнение на служебните им задължения (Заповед № РД 09-105/14.06.2012 г. на министъра на здравеопазването): <ul style="list-style-type: none"> ▪ участие в заседание на комисията; ▪ проучване на предоставената документация и даване на експертно становище 	ДОЗЗР
	Участие в работата на Консултативна Комисия по ГМО към Министъра на Околната среда и водите (ККГМО) (заповед № РД 73/ 7.02.2011 на МОСВ): <ul style="list-style-type: none"> ▪ проведени две заседания на Комисията; ▪ изготвени 8 становища 	ДОЗЗР
	Участие в работата на Комисията по етика към НЦОЗА: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Участие в заседания на комисията; ▪ Обсъждане и съгласуване на материали, свързани с провеждане на проучвания 	ДОЗЗР ФЗС
	Участие в Националния координационен комитет за борба със СПИН и туберкулоза	ДФЗС
	Предоставяне на консултантска помощ по изискване на МЗ на Световна банка за разработването на „Проект на анализа на състоянието на финансирането на здравеопазването в България“	ДКС
	Национален статистически съвет – съгласуване на документи, участие в заседание	ДНЗДЕЗ
2.3.3. Участие в работни срещи		
	Работна среща, организирана от МОСВ - дирекция "Превантивна дейност" и Beryllium Science and Technology Association във връзка с предложение за прекласифициране на берилий	ДОЗЗР
	Международен проект COST ES 1105: Цианобактериални цъфтежи и техните токсини във водоемите: наличие, въздействие и управление Участие в 3-дневна работна среща по проекта, Будапеща, Унгария.	ДАЛД

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Обобщение на наличните изследвания за съдържание на цианобактерии и техните токсини в български водоеми с цел включване на тази информация в базата данни на проекта. ▪ Изготвяне на визитна страница за дейността на НЦОЗА по проблема, включена в официалния сайт на проекта. ▪ Подготовка на документи за кандидатстване за национално съфинансиране по проект COST 1105 към МОН. 	
	<p>Научноизследователски проект към МОН „Наносорбенти за лабораторен контрол на качество и безопасност на околна среда и храни (НАНОСОРБЛАБ)” (2012-2015г.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Апробиране на екстракционните свойства на новосинтезирани наносорбенти при вариране на различни условия. ▪ Участие в конференция (постер). 	ДАЛД
	<p>Работна среща на Европейската комисия на тема “Електромагнитни полета и здравни ефекти: от науката до политиката и страховете сред населението”.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Основна тема „Публична консултация по отношение на резултатите от направения обзор на научните изследвания от Европейската независима научна организация SCENIHR (ScientificCommitteeonEmergingandNewlyIdentifiedHealthRisks). 	ДАЛД
	Специализирана среща-семинар „Ден на козметиката в България“:, гр. Хисар, юни 2014 г	ДАЛД
	Участие в работна среща на тема: „Организиране и провеждане на „Retreat и тим – билдинг семинар за екипа на регионалния ресурсен и изследователски център в сферата на превантивното образование на младите хора PETRI-София и служители на НЦОЗА, подпомагащи изпълнението на дейностите на PETRI-София	ДФЗС
	Участие в уебинар по пациентска безопасност и удовлетвореност, организиран в НЦОЗА.	ДФЗС
	Участие в Работна среща във Вилнюс, Литва за представяне анализа на базата данни от проведено изследване на НЦОЗА, засягащо полиморбидни пациенти	ДФЗС
	Участие в Работна среща за обсъждане на устойчивостта на предлаганите услуги след приключване на Програма „Превенция и контрол на ХИВ/СПИН”, Сандански, Интерхотел „Сандански”	ДФЗС
	Участие в две работни срещи на Експертен съвет за ЦМДЗ	ДФЗС
	Участие в работни срещи за изготвяне на инструментариум за оценка на входно ниво и ефективност на услугата Център „Майчино и детско здраве”	ДФЗС
	Участие в работна среща за представяне на окончателния вариант на Стандартите за ранно детско развитие и учене и планиране на бъдещи стъпки за тяхното приложение, УНИЦЕФ	ДФЗС
	Участие в работна среща „Сценарии за употреба на технологии в предоставяне на грижи	ДФЗС

	за възрастни хора в бъдеще” по проект „Парламенти и гражданско общество-РАСИТА”, организирана от фондация „Приложни изследвания и комуникации”.	
	Организиране на работни срещи и консултации по изпълнение на задачи от „Мерки за подобряване на грижите за хора с аутизъм и техните семейства”.	ДФЗС
	Участие в междуведомствена работна среща, организирана от МЗ, по попълване на въпросник с данни за България, които ще бъдат включени в изготвянето на Третия глобален доклад за състоянието на пътната безопасност на СЗО.	ДФЗС
	Участие в работни срещи на групата на държавните експерти по психично здраве за изготвяне на наредба за служебен регистър	ДФЗС
	Участие в работна среща „New policies for protection of ageing consumers”, организирана от Института за здраве и защита на потребителите към Съвместните изследователски центрове на Европейската комисия, Дубровник, Хърватия.	ДФЗС
	Участие в работни срещи по изготвяне на медицински стандарт за индикатори в системата на здравеопазването и за изготвяне на национална аптечна карта	ДФЗС
	Участие в 5-та Координационна среща по проект Безопасност на пациентите и качество на грижите”	ДФЗС
	Участие в Работна среща на регионално равнище със заинтересованите страни по планиране и прогнозиране на човешките ресурси – регион Варна. Дискусия по работни документи с екипа по проекта на НЦОЗА, МУ- Варна, Белгия и Унгария	ДФЗС
	Участие в заключителна среща на Работната група по безопасност на пациентите към ЕК	ДФЗС
	Участие в работни срещи на експертен съвет по ТБК	ДНЗДЕЗ
3. ЛАБОРАТОРНА ДЕЙНОСТ И АКРЕДИТИРАНИ ЦЕНТРОВЕ		
3.1. Лабораторна дейност		
3.1.1. Участие в междулабораторни сравнителни изпитвания за лабораториите по Регламент (ЕО) 1981/2006 организирани от европейската референтна лаборатория по ГМО	Изследване на матрици с неизвестно количествено съдържание на ГМО в две нива: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Проект ILC-CRL-GMFF-CT-01/2013 Detection and Quantification of GM events in biscuit powder ▪ EURL-GMFF-CT-02/13 „Comparative Testing Report on the Detection and Quantification of GM events in rice noodle“. ▪ Проект EURL-GMFF-CT-01/14 „Comparative Testing Report On The Detection And Quantification Of Gm Events In Chicken Feedstuff And Soybean Powder “ 	ДОЗЗР
3.1.2. Участие в междулабораторни	Междулабораторно сравнение ILC01-2014 върху хранителен симулант Е <ul style="list-style-type: none"> ▪ Идентификация и количествено определяне на 7 от 10 вещества, извлечени от 	ДОЗЗР ДАЛД

сравнителни изпитвания за националните референтни лаборатории по материали за контакт с храни.	тестова проба хранителен симулант Е(тенакс); открити и количествено определени 7 от 9 вещества. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Разработване на метод за определяне на едно от веществата с HPLC-система; веществото не е открито в тестовата проба. ▪ Получен доклад за оценка на резултатите на участниците в двете международни сравнения: ILC01-2013 и ILC01-2014 г. 	
3.1.3. Разработване на метод за определяне на специфична миграция на малеинова киселина	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Разработване на метода. ▪ Внедряване в лабораторията. 	ДОЗЗР
3.1.4. Разработване на GC-MS метод за определяне на специфична миграция на дибутилфталат	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Методът е разработен; GC-MS апаратът е калибриран за определяне на специфична миграция на дибутилфталат и методът е въведен. 	ДОЗЗР ДАЛД
3.1.5. Разработване на GC-MS метод за определяне на специфична миграция на стирен	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Методът е разработен; GC-MS апаратът е калибриран за определяне на специфична миграция на стирен и методът е въведен. 	ДОЗЗР ДАЛД
3.1.6. Определяне на органични вещества във въздух на околна и работна среда, химични вещества и смеси, почви, утайки и др.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Брой наблюдавани (посетени) обекти - 33 ▪ Пробонабиране (брой взети проби) – 333 ▪ Брой анализирани проби - 338 ▪ Брой анализи (измервания) - 1137 	ДАЛД
3.1.7. Определяне на химични елементи във води, храни, почви, утайки, химични вещества и смеси, козметика, въздух и др.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Брой анализирани проби - 82 ▪ Брой анализи (измервания) - 431 	ДАЛД
3.1.8. Химични, физикохимични и минералохимични анализи на прахове във въздуха и на продукти, съдържащи минерални съставки със специфично биологично действие	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Пробонабиране (брой взети проби) - 56 ▪ Брой анализирани проби - 60 ▪ Брой анализи (измервания) - 76 	ДАЛД
3.1.9. Физико-химични	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Брой анализирани проби - 16 	ДАЛД

изпитвания на козметични средства и детергенти	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Брой анализи (измервания) -73 	
3.1.10. Определяне на химичен състав на храни	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Брой анализирани проби - 316 ▪ Брой анализи (измервания) - 1451 	ДАЛД
3.1.11. Определяне на химичен състав и замърсители във води	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Пробонабиране (брой взети проби) 3 ▪ Брой анализирани проби - 43 ▪ Брой анализи (измервания) – 283 	ДАЛД
3.1.12. Оценка на слънцезащитните свойства на кремове	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Брой анализирани проби – 14 бр. ▪ Брой анализи (измервания) - 142 	ДАЛД
3.1.13. Микробиологични анализи за откриване и изброяване на патогенни, индикаторни и пробиотични микроорганизми в храни, води, козметични продукти, утайки, смивове и отривки от работна среда.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Брой анализирани проби - 729 	ДАЛД
3.1.14. Измерване и оценка на физически фактори в работната и околната среда (нейонизиращи лъчения, шум, вибрации, микроклимат, осветление).	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Измерване на ЕМП от базови станции за мобилна комуникация и радио и телевизионни станции – 348 бр.; ▪ Измерване на ЕМП по жалби на граждани – 10 бр.; ▪ Измерване на шум и вибрации – 2 бр. (ОКС ЕКЗАКТ) ▪ Измерване на ЕМП от терапевтични изделия – 6 бр. (ОКС ЕКЗАКТ) 	ДАЛД
3.2. Акредитиран изпитвателен център „Здраве“		
	<p>Подготовка за преакредитация с разширяване на обхват с 10 показателя на ИЦ „Здраве“ съгласно БДС EN ISO 17025:2006</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Разработени нови процедури към НК 2. Верифицирани 10 нови метода, с които предстои разширяване на обхват <ul style="list-style-type: none"> ▪ Хоризонтални методи за определяне съдържанието на натрий, калций и желязо в храни ▪ Хоризонтален метод за определяне съдържанието на общ белтък в храни ▪ Определяне съдържанието на мазнини и енергийно съдържание ▪ Хоризонтален метод за определяне на мезофилни аеробни и факултативно 	ДОЗЗР ДАЛД

	<p>анаеробни микроорганизми (общ брой)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Хоризонтален метод за качествено определяне на генетично модифицирани организми с използване на нуклеинова киселина – IV/ Генетично модифицирани организми и групи продукти от 1 до 14; ▪ Хоризонтални методи за идентифициране на азбест – V/ Определяне на азбест и групи продукти от 1 до 5. <p>3. Актуализирани процедурите за вътрешно калибриране, съгласно международно Ръководство EA GA24</p> <p>4. Повишаване квалификацията на персонала</p> <p>5. Проведени два вътрешни одити</p> <p>6. Ревизиране на процедурите към НК</p> <p>7. Участие на лабораториите от ИЦ „Здраве“ в 10 междулабораторни сравнителни изпитвания</p> <p>Подадени документи за преакредитация на 31 март 2014 г</p> <p>Служебно удължен сертификат за акредитация със Заповед на ИА БСА № 936/29.12.2014 за срок от 6 месеца до 30.06.2015</p> <p>Предстоящ одит от ИА БСА – март 2015</p> <p>Протоколи, издадени в периода януари - декември 2014 (само в обхвата на акредитация) - 349 броя</p>	
3.2.1. Анализ на ГМО проби по заявки на клиенти	Брой анализирани проби – 20; брой анализи - 800	ДОЗЗР
3.2.2. Анализ на проби по постъпили заявки от клиенти за пестициди, добавки, микотоксини и материали за контакт с храни	Брой анализирани проби – 38; брой анализи - 124	ДОЗЗР
3.3. Орган за контрол от вида С„ЕКЗАКТ“	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Изготвяне на нови документи по СУК във връзка с преход към стандарт БДС EN 17020:2012. ▪ Подаване на документи за преакредитация на ОКС „ЕКЗАКТ“. ▪ Провеждане на вътрешен одит, юни 2014 г. ▪ Изготвяне на доклад от преглед на ръководството ▪ Организиране на калибрирането на измервателна апаратура за микроклимат; ▪ Провеждане на одит за преакредитация от страна на ИА БСА. ▪ Извършени коригиращи действия във връзка с едно установено несъответствие. 	ДАЛД

4. УЧЕБНА ДЕЙНОСТ, ДЕЙНОСТ НА НАУЧНИЯ СЪВЕТ		
4.1. Курсове от „Програмата на курсовете за следдипломно и продължаващо обучение на висши медицински и немедицински кадри за 2014 г.“ на НЦОЗА	Организиране и координация на курсовете на НЦОЗА. Общо 62 проведени курса, преминали обучение за годината 513 специалисти.	
	Проведен основен курс № 1.1.3.1. за следдипломно обучение за придобиване на специалност „Хранене и диететика“ Модул 5. Хранителна епидемиология и хранителна политика.	ДОЗЗР
	Курс № 2.1.1.1. „Актуални проблеми по обеззаразяване на води за обществено ползване и третирането на отпадъци“	ДОЗЗР
	Курс № 2.1.1.3. „Основни изисквания към дейността на службите по трудова медицина“	ДОЗЗР
	Курс № 2.1.1.4 «Осигуряване на безопасна работна среда в училищата»	ДОЗЗР
	Курс № 2.1.2.1 „Новости в изискванията за предоставяне на биоциди на пазара“	ДОЗЗР
	Курс № 2.1.3.1 Актуални аспекти на храненето	ДОЗЗР
	Курс № 2.1.3.2. „Генно модифицирани организми и следваща генерация трансгенни растения – регулаторна рамка, оценка на безопасността и проследяване”	ДОЗЗР
	Курс № 2.2.1.4. „Нови замърсители на питейни води“	ДАЛД ДОЗЗР
	Курс № 2.2.1.1. „Методология за оценка на безопасността и здравето при експозиция на химични агенти във въздух на работно място”	ДАЛД ДОЗЗР
	Курс № 2.3.1.6. „Превенция на насилието над деца”	ДФЗС ДОЗЗР
	Курс № 2.3.1.7. „ Промоция на здравето на децата от ранно детство“	ДФЗС ДОЗЗР
	Курс 3.2.3.1. „Приложение на Наредба № 5/2010 г. за изкуствени източници на оптични лъчения“	ДАЛД
	Курс 3.2.3.2. „Измерване и оценка на шум в околната среда. Нормативни документи“	ДАЛД
	Курс 3.2.3.4. „Контрол при въвеждане на безжичните технологии“	ДАЛД
	Курс 2.2.3.1. „Физически фактори на околната и работната среда. Измервания, оценка и	ДАЛД

	нормативни документи“	
	Курс 2.2.3.2. „Въвеждане на Директива 2013/35/ЕС за електромагнитни полета в работна среда“	ДАЛД
	Курс 3.2.3.5. „Обучение по изискванията на СЗО за участие на местната администрация при въвеждане на нови технологии с излъчване на електромагнитни полета“	ДАЛД
	Курс 2.2.1.2. „Методология за оценка на праховата експозиция“	ДАЛД
	Курс 2.2.1.3 „Здравни изисквания към козметичните продукти”	ДАЛД
	Курс 3.2.1.1. „Определяне на бройната концентрация на изкуствени минерални влакна във въздуха на работната среда“	ДАЛД
	Курс 3.2.1.2. „Определяне на свободен кристален силициев диоксид в проби от въздуха на работната среда“	ДАЛД
	Курс 3.2.1.3. „Идентифициране на азбест в материали“	ДАЛД
	Курс 3.2.1.4. „Стратегия, методи и уреди за измерване на професионалната прахова експозиция“	ДАЛД
	Курс 3.2.1.5. „Определяне и оценка на азбестови материали в сгради“	ДАЛД
	Курс 3.2.1.6. „Стратегия, методи и уреди за вземане на проби при измерване на професионалната експозиция на токсични химични съединения. Линеен колориметричен метод“	ДАЛД
	Курс 3.2.1.7. “Принципни положения в апробирането на аналитичните методи за определяне на макронутриенти в храни“	ДАЛД
	Курс 3.2.2.1. „Методи за изследване на питейни води, ползващи мембранна филтрация(БДС ENISO 9308-1, БДС ENISO 7899-2, БДС ENISO 6222, БДС EN 26461-2) и оценка по нормативни документи	ДАЛД
	Курс 2.2.2.1. „Микробиологични показатели за безопасност на храните. Европейски регламенти и национално микробиологично нормиране“	ДАЛД
	Курс „Рискови поведенчески фактори, водещи до възникване на хронични незаразни болести“	ДФЗС
	Курс „Епидемиологичните методи и приложението им в профилактиката на хроничните незаразни болести“	ДФЗС
	Курс „Пасивно тютюнопушене и здравен риск в предучилищна възраст“	ДФЗС
	Курс „Промоция на добри практики по осигуряване на психично здраве на работното място“	ДФЗС
	Курс „Събиране, обобщаване и анализ на данните за самоубийствата в България“	ДФЗС

	Курс „Климатичните промени и влиянието им върху здравето на човека”,	ДФЗС
	Курс „Превенция на насилие“	ДФЗС
4.2. Индивидуално обучение		
	Индивидуално обучение по „Физиология на труда и физическо натоварване“	ДОЗЗР
	Индивидуално обучение във връзка с ползване на RealTime PCR и валидиране на методи за количествено определяне на ГМО	ДОЗЗР
4.3. Извънпланово обучение		
	Проведени обучение и практически семинар на медицински и немедицински специалисти от РЗИ „Прилагане на Наредба № 2/07.03.2013г за здравословно хранене на децата на възраст от 0 до 3 години в детските заведения и детските кухни. Сборник с рецепти и ръководство за здравословно хранене на деца до 3 годишна възраст”	ДОЗЗР
	Тематичен курс „Калибриране и оценка на неопределеността при определяне на ГМО»	ДОЗЗР
	Проведена работна среща по проект TAIEХ (AGR IND/STUD 55246) с бенефициент Украйна с презентирание на дейностите и задачите Национална Референтна Лаборатория по ГМО	ДОЗЗР
	Проведен курс за обучение за служители на Института по обществено здраве на Република Македония по проект TAIEХ на тема “Химични замърсители в храни”	ДОЗЗР
	Извънредно семинарно обучение на физици и инженери от РЗИ на тема “Измерване на електромагнитни полета в населени места. Съвременни изисквания за контрол”	ДАЛД
	Извънреден тематичен опреснителен курс “Безопасно приложение на лазерите“,	ДАЛД
	“Измерване и оценка на електромагнитни полета от различни честотни обхвати и оптични лъчения“ - по време на 8-та международна работна среща „Биологични ефекти на ЕМП“	ДАЛД
	„Валидиране/ верифициране на химични и микробиологични методи за изпитване“,	ДАЛД
	„Определяне на органични замърсители по метода на газовата хроматография – GC/FIDиGC/MS“	ДАЛД
	„Високоэффективна течна хроматография – приложение при анализ на полиароматни въглеродороди в питейни води.”	ДАЛД
	„Стратегия, методи и уреди за измерване на професионалната прахова експозиция“	ДАЛД
	„Идентифициране на азбест в материали“	ДАЛД
	„Вземане на проби и определяне на общ брой микроорганизми и патогенни микроорганизми в работни повърхности, съдове и инвентар – смивове и отривки“,	ДАЛД

	Провеждане на практикуми и семинари в НЦОЗА, ДЯ и ДМСГД със студенти магистърска програма „Детско-юношеска психология” от СУ ”Св. Кл. Охридски”, София, (психодиагностика, ранно детско развитие и нарушения на развитието, кризи на развитието, деинституционализация в ранно детство, промоция на детско здраве)	ДФЗС
	Лекции и упражнения на чуждестранни студенти по медицина и фармация (на англ. език)	ДОЗЗР ДФЗС
	Проведен курс и изпит по психиатрия за студенти по социална работа - бакалаври към ЮЗУ Благоевград.	ДФЗС
	Провеждане на обучение по „Сексуална култура“ от 9 до 12 клас	ДФЗС
	Обучение на директори на училища за деца със СОП, за превенция на насилието, организиран от МОН	ДФЗС
4.4. Участие в обучителни курсове по искане на други организации		
	МЗ - Курс „Обучение на експерти по оценка и акредитация на лечебни заведения. Обучени 131 курсисти, разпределени в 5 групи по 3 дни – от 14.10 до 13.11.2014.	ДФЗС
	Първа САГБАЛ „Св. София“ по повод Световната седмица на кърменето, 1.08.2014 г.	ДОЗЗР
	НЦЗПБ - Основен курс за придобиване на специалност „Микробиология - модул „Санитарна микробиология – 7- 9.04.2014	ДАЛД
	МУ Плевен, ФОЗ: 5 курса (по „Хигиена“; „Медицинска физика“; „Хигиена на работната среда“, „Радиационна хигиена“, „ОВ и електробезопасност“) и в Медицински колеж 2 курса (по „Радиологична физика“ и „Радиоокология“) с общ брой 160 студенти; следдипломно обучение на 6 специализанти по „Трудова медицина“ и „Медицинска и санитарна физика“.	ДАЛД
	СУ „Климент Охридски“ - 2 курса в специалност „Медицинска физика“ с общ брой 13 студенти	ДАЛД
	МУ Пловдив - СДО Трудова медицина - лекции по „Физически фактори на работната среда“ – 15 специализанти	ДАЛД
	МУ-София - Участие в тематичен курс за полувисши и средни медицински специалисти “Хранене при децата “	ДОЗЗР ДФЗС ДАЛД
4.5. Подготовка на докторанти и специализанти		
	Подготовка на 17 докторанти в НЦОЗА по акредитираните от Националната агенция за оценяване и акредитация специалности	ДОЗЗР ДАЛД

	Защитили докторанти в НЦОЗА - 7	ДФЗС ДНЗДЕЗ ДКС
	Подготовка на 9 специализанти по медицинските специалности „Социална медицина и здравен мениджмънт“ - 1, „Медицинска информатика и здравен мениджмънт – 1, “Хранене и диететика” – 3 и „Трудова медицина“ – 1, „Токсикология“ - 3	ДОЗЗР ДФЗС ДНЗДЕЗ ДКС
4.6. Научен съвет	<p>През 2014 г. Научният съвет при НЦОЗА проведе 9 заседания и взе 67 решения. Дейността му бе насочена главно в следните направления:</p> <p>I. Обсъждане и приемане на решения по научната дейност на НЦООЗ: приемане на Програма за курсовете за следдипломно и продължаващо обучение на висши медицински и немедицински кадри за 2014г.; избор на зам.председател на НС; избор на главен редактор на научното списание „Българско списание за обществено здраве“; подготовка на програмната акредитация за докторски програми; промени в правилниците.</p> <p>II. Обсъждане и приемане на решения по развитието на академичния състав на НЦОЗА: проведени са три конкурса за академичната длъжност „доцент” по област на висше образование 7 „Здравеопазване и спорт”, професионално направление 7.1. „Медицина”, научна специалност „Хигиена” - двама; по област на висше образование 7 „Здравеопазване и спорт”, професионално направление 7.1. „Медицина”, научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“; проведен е конкурс за академичната длъжност „професор” по област на висше образование 7 „Здравеопазване и спорт”, професионално направление 7.1. „Медицина”, научна специалност „Хранене и диететика”.</p> <p>III. Обсъждане и приемане на решения по учебната дейност на НЦОЗА: Разгледани са атестационните оценки на 6 докторанта; обсъждане и утвърждаване на индивидуални учебни планове за обучение на 9 докторанта; обявени са за учебната година (2014 - 2015г.) три редовни докторантури по научната специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията”, „Хигиена” и „Хранене и диететика” и два броя задочни докторантури за НЦОЗА по научната специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията” (1 заседание).</p> <p>IV. Дейности, свързани с подготовката на документите за програмна акредитация на научните специалности в НЦОЗА: „Токсикология“, „Хранене и диететика“, „Хигиена“ и „Социална медицина и здравен мениджмънт“</p>	ДОЗЗР ДАЛД ДФЗС ДНЗДЕЗ ДКС
4.7.Участие в научни журита и в изпитни комисии		

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Изготвяне на становища/рецензии и участие в научни журита в НЦОЗА и във външни организации във връзка с конкурси за академични длъжности „професор”, „доцент” и „главен асистент“ и във връзка със защита на докторски дисертации ▪ Участия в изпитни комисии за зачисляване на специализация, провеждане на колоквиуми на специализанти и изпити на докторанти по специалностите „Хранене и диететика“, „Хигиена“, Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“. ▪ Участие в комисии за държавни изпити по медицинските специалности : „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“, „Хранене и диететика“, „Токсикология“ 	ДОЗЗР ДАЛД ДФЗС ДНЗДЕЗ ДКС
	Председател на експертни комисии за акредитация на лечебни заведения	ДФЗС
	Председател на комисии за изпит за началници на структурни звена в лечебни заведения	ДФЗС
5. НАУЧНИ ПУБЛИКАЦИИ, УЧАСТИЕ В НАУЧНИ КОНФЕРЕНЦИИ, КРЪГЛИ МАСИ, СЕМИНАРИ, МЕДИЙНИ ИЗЯВИ		
5.1. Научни публикации		
	121 публикации в национални и чужди издания – Приложение 1	ДОЗЗР ДАЛД ДФЗС ДНЗДЕЗ ДКС
5.2. Участия в научни форуми, научни конференции, кръгли маси, семинари	Над 115 участия в научни форуми, научни конференции, кръгли маси, семинари	ДОЗЗР ДАЛД ДФЗС ДНЗДЕЗ ДКС
5.3. Участие в медийни изяви	Над 105 участия в медийни изяви	ДОЗЗР ДАЛД ДФЗС ДНЗДЕЗ ДКС

Приложение

СПИСЪК НА ПУБЛИКАЦИИТЕ НА СЛУЖИТЕЛИ НА НЦОЗА ПРЕЗ 2014 г.

1. Атанасов, П., В. Наков, Т. Дончев. Подражателни самоубийства и масови комуникации. Сборник доклади "Юбилейна научна конференция 40г. МУ-Плевен".
2. Баличев, Ю (2014). Рискови фактори за здравето в детска възраст и актуални аспекти на профилактиката, *Практическа педиатрия*, 7.
3. Врабчева, Т., Ароматизанти (2014). *Наука Диететика*, 1-2 (17), 53-58, 2014.
4. Врабчева, Т. (2014). Какво представляват маскираните микотоксини, *Хранително-вкусова промишленост*, № 9, 44-48.
5. Врабчева, Т., Ж. Тишкова, Т. Баракова, В. Христова-Багдасарян (2014). Обща миграция от материали за контакт с храни – първо проучване на артикули от търговската мрежа в България *Български медицински журнал*, 8 (2), 51-58.
6. Врабчева, Т., Т. Баракова (2014). Първи проучвания на българския пазар за бисфенол А в бебешки шишета за хранене, *Българско списание за обществено здраве*. 6(1), 29-39.
7. Врабчева, Т., Т. Баракова, Св. Чавдарова (2014). Здравни рискове от кухненски изделия, изработени от меламинформалдехидни смоли, *Наука Диететика*, 1-2 (17), 47-52.
8. Врабчева, Т., Св. Чавдарова, Т. Баракова (2014). Първи проучвания на българския пазар за миграция на меламин и формалдехид от вносна кухненска посуда. *Българско списание за обществено здраве*, 6(3), 3-13.
9. Ганев, Й., Хр. Мартинова, В. Наков, Т. Дончев. Организация, стратегия и логистика на психиатричната помощ при бедствия, аварии и кризи. Сборник доклади "Юбилейна научна конференция 40г. МУ-Плевен".
10. Георгиева, Р., Д. Цалев (2014). Нива на хром в еритроцити, урина и нокти – информативна стойност и приложимост като биомаркери за експозиция, *Българско списание за химия*, 3 (1), 133-142.
11. Георгиева, Р., Д. Цалев(2014). Нива на манган в урина и нокти – информативна стойност и приложимост като биомаркери за експозиция, *Българско списание за химия*, 3 (3), 101-109
12. Георгиева, Р(2014). Биологичен мониторинг и биомаркери за експозиция, *Българско списание за обществено здраве*, 6 (2), 16-26.
13. Георгиева, В.(2014). Хидробиологични решения при идентификацията на биологични находки в безалкохолни напитки, *Хранително-вкусова промишленост*, 6-7, 31-34.
14. Гюрова, Д. (2013). Протеини в храни. Методология, избор на подходящ аналитичен метод и документиране в базата данни за химичен състав на храните, *„Наука диететика“*, 4, 28-34– излязла от печат през 2014.
15. Гюрова, Д. (2014). Мастноразтворими витамини. Съвременна методология за определянето им в храни, *ХВП*, 4, 31-35.
16. Гюрова, Д. (2014). Водноразтворими витамини. Подбор на подходящ аналитичен метод за определянето им в храни, *ХВП*, 6-7, 34-38.
17. Гюрова, Д., Р. Еникова, С.Младенова, Е.Славкова(2014).. Съвременен преглед и методология на аналитичните методи за определяне на холестерол, *Наука, диететика*, 1-2, 37-41.
18. Гюрова, Д. Р. Еникова (2014). Проучване на макронутриентния състав на 18 вида сладкарски изделия, предлагани на българския пазар, *Наука, диететика*, 1-2, 42-46.
19. Данова, Н., М.Владимирова. Добри практики в здравеопазването. – Научна конференция с международно участие „Науката и образованието – традиции и бъдеще”, 2-3.10.2014 г., Кърджали.
20. Данова, Н. (2014). Медицински стандарт „Индикатори в системата на здравеопазването”.

21. Данова, Н., М. Владимирова. Хармонизация на здравните политики на България, СЗО, ЕС. – Международна научна конференция „Социалните науки и икономиката”, том 2, Свищов, 31 октомври 2014 г.
22. Деянов, Хр. Здравословно и полезно. Хермес прес, София 2014 г. ISBN: 978-954-92856-3-5, 437
23. Деянов, Хр., Вангелова К., Манолова А (2014). Програма за оценка и превенция на сърдечносъдовия риск на професионални групи. *Българско списание по обществено здраве*, 6(4), 30-33.
24. Деянов, Хр (2014). Вредности, които ежедневно поглъщаме – факти, размисли, опасения. *Българско списание по обществено здраве*, 6 (4), 56-67.
25. Дикова, Кр., Р. Янева (2014). Онкологична помощ в специализираните онкологични лечебни заведения и структури през 2012 г. *Списание Социална медицина*, 1.
26. Дикова, Кр (2014). Издание Хоспитализирана заболяемост в България –НЦОЗА.
27. Дикова, Кр (2014). Преждевременна смъртност по причини в Р България –, сборник Демографската ситуация и развитието на България” ИИНЧ – БАН.
28. Димитров, П., Г. Цолова, А. Манолова, Е. Теолова, А. Котева. Преодоляване на здравните неравенства в община Ловеч – България чрез промоция на здравето през целия живот, 2014.
29. Димитров П., Хроничните незаразни болести – политики и стратегии. Практическа педиатрия, бр. 7, 2014 г. (година XVI), 4-7 стр.
30. Диногова, Р., З. Зарков, М. Околийски, Хр. Хинков, В. Наков, П. Димитров (2014). Разпространение на суицидното поведение сред хората с чести психични разстройства в България. резултати от епидемиологично проучване Еribul (2003-2007). *Българско списание за обществено здраве*, 6(2), 74-83.
31. Дулева, В., Л. Рангелова, Ж. Зюмбюлева, С. Петрова, Т. Татъзов (2014). Оценка на предлаганата храна на деца в яслени групи в Обединени детски заведения (при размери на сервираните порции, съответстващи за деца на 3-7 год.), НЦОЗА, В: Анализ и оценка на хранителния статус и храненето при деца в яслени групи на ОДЗ, НЦОЗА, 3-11 http://ncphp.government.bg/files/Hranene_i_hranitelen_status_pri_deca_v_jasleni_grupi.pdf
32. Дулева, В (2014). Транс-мастните киселини – здравен риск и регулиране на използването им в храни. *Хранително-вкусова промишленост*, 2:8-12.
33. Дулева, В., Л. Рангелова, Ж. Зюмбюлева, С. Петрова, Т. Татъзов. Хранителен статус на деца от 1 до 3-годишна възраст в ОДЗ, гр. София, оценен чрез стандарти за растеж на деца, СЗО, 2006 г. В: Анализ и оценка на хранителния статус и храненето при деца в яслени групи на ОДЗ, НЦОЗА, 2014:3-11
34. Дулева В., Л. Рангелова, Ж. Зюмбюлева, С. Петрова, Т. Татъзов Сравнителен анализ на отделните системи, стандарти и критерии за оценка на хранителен статус на деца от 1 до 3-годишна възраст, посещаващи ОДЗ, гр. София, В: Анализ и оценка на хранителния статус и храненето при деца в яслени групи на ОДЗ, НЦОЗА, 2014:3-11 http://ncphp.government.bg/files/Hranene_i_hranitelen_status_pri_deca_v_jasleni_grupi.pdf
35. Дулева В., Л. Рангелова, Ж. Зюмбюлева, С. Петрова, Т. Татъзов Оценка на предлаганата храна на деца в яслени групи в Обединени детски заведения (при размери на сервираните порции, съответстващи за деца на 3-7 год.), НЦОЗА, В: Анализ и оценка на хранителния статус и храненето при деца в яслени групи на ОДЗ, НЦОЗА, 2014:3-11 http://ncphp.government.bg/files/Hranene_i_hranitelen_status_pri_deca_v_jasleni_grupi.pdf http://ncphp.government.bg/files/Hranene_i_hranitelen_status_pri_deca_v_jasleni_grupi.pdf
36. Иванов, К., К. Стойчев, Х. Кожухаров, Д. Бъркашка, М. Александрова, Д. Киров, В. Наков, Д. Дилков (2014). ХАЛЮЦИНАЦИИ - Клинични характеристики и причини, *Medical magazine*, 01, 28-31.
37. Израел, М. Учебник за студенти медици и ОКОЗ; за специализанти по „Медицинска санитарна физика“: „Физически фактори – оценка на експозицията и риска за човека” .
38. Камбурова В (2014). Аспекти исследования нагрузки природных вод питьевого и хозяйственно-бытового предназначения (оо)цистам, в „Комплексное воздействие факторов

- окружающей среды и образа жизни на здоровье населения: диагностика, коррекция, профилактика“; Таус-Пресс, Москва, ISBN 978-5-9904022-4-9, 157-159.
39. Костадинова, Кр., А. Манолова, Г. Цолова, Родителски нагласи към пасивно тютюнопушене при деца от предучилищна възраст, Сб. Научни доклади, Национална конференция „Психология в медицината“, 7-8 февр.2014, Тракийски университет, МФ, Ст. Загора, с. 109-113
 40. Манолова, А., Кр. Костадинова, Г. Цолова, Пл. Димитров, Т. Аврамов, М. Тафраджийска, К. Евстатиева (2014). Интервенционни мерки за намаляване на риска за здравето на децата от пасивното тютюнопушене, *Практическа педиатрия*, 7.
 41. Наков, В (2014). *Депресия, Медикарт*, "Неврология и Психиатрия", 4, 45-46.
 42. Наков В., Т. Татъзов, Т. Дончев – Способи за самоубийства в България/статистически райони за периода 2009-2014г.- „GPNews”, 10-11.
 43. Наков, В., Т. Татъзов, Т. Дончев (2014). Способи за самоубийства в България, GP News , 11, 10-11.
 44. Наков, В., Хр. Мартинова, Т. Дончев (2014). Опити за самоубийства в Р България 2009-2013г., Сборник доклади "Юбилейна научна конференция 40г. МУ-Плевен“.
 45. Панайотов, К., Кр. Дикова, М. Вичев (2014). Възпроизводство на населението в България за периода 1890 – 2012 г., *Българско списание за обществено здраве*.
 46. Панайотов, К., Кр. Дикова, М. Вичев (2014). Нозологична структура на смъртността в Република България в периода на здравната реформа – 1990 – 2012 г. *Списание Социална медицина*.
 47. Панайотов, К., Кр. Дикова, М. Вичев (2014). Смъртност от сърдечно – съдови заболявания в периода на здравната реформа 1990 – 2012 г. *Социална медицина*.
 48. Панайотов, К., Кр. Дикова, М. Вичев (2014). Характеристика и тенденции на здравно – демографските процеси в България за периода 1880 – 2012 г. *Българско списание за обществено здраве*.
 49. Петкова Р., Камбурова В. (2014). Информационна система за питейните води в България - необходимост, възможности и приложения. *Социална медицина*, 3, 41-44.
 50. Петкова Р., Камбурова В. (2014). Информационна система WISE на Европейския Съюз – инструмент за прилагане на законодателството в областта на водите. *Българско списание за обществено здраве*, ISSN 1313-860X, 2014, 3, 43-51.
 51. Петрова С, В Дулева, Л Рангелова. Основи на здравословно хранене на деца до 3-годишна възраст. НЦОЗА, ПАН ООД, София, 2014.
 52. Петрова, С., Л. Рангелова (2014). Съвременни препоръки за въвеждане на алергенни храни при хранене на кърмачета. *GP News*, 3:21; 5:21.
 53. Рангелова, Л., В. Дулева, Ж. Зюмбюлева, С. Петрова, Т. Татъзов. Хранителен статус на деца от 1 до 3-годишна възраст в ОДЗ, гр. София, оценен чрез използване на българските норми за физическо развитие, В: Анализ и оценка на хранителния статус и храненето при деца в яслени групи на ОДЗ, НЦОЗА, 2014:3-11. http://ncphp.government.bg/files/Hranene_i_hranitelen_status_pri_deca_v_jasleni_grupi.pdf
 54. Рангелова Л., В. Дулева, Ж. Зюмбюлева, С. Петрова, Т. Татъзов Оценка на предлаганата храна на деца в яслени групи в Обединени детски заведения (при размери на сервираните порции, несъответстващи за деца от 1 до 3 години). В: Анализ и оценка на хранителния статус и храненето при деца в яслени групи на ОДЗ, НЦОЗА, 2014:3-11 http://ncphp.government.bg/files/Hranene_i_hranitelen_status_pri_deca_v_jasleni_grupi.pdf
 55. Рангелова Л., В. Дулева, Ж. Зюмбюлева, С. Петрова, Т. Татъзов . Организация на работата в Обединени детски заведения от гр. София. НЦОЗА, 2014: 64-71 В: Анализ и оценка на хранителния статус и храненето при деца в яслени групи на ОДЗ, НЦОЗА, 2014:3-11
 56. http://ncphp.government.bg/files/Hranene_i_hranitelen_status_pri_deca_v_jasleni_grupi.pdf
 57. Сиджимова Д., Сиджимов М. Возможности развития медицинского туризма в Болгарии, Формы и методы социальной работы в различных сферах жизнедеятельности: материалы III

- Международной научно-практической конференции (9-10 декабря 2014 г.)/отв. ред. Ю.Ю. Шурыгина. – Улан-Удэ: Изд-во ВСГУТУ, 2014. – 205 с. ISBN 978-5-89230-547-1
58. Сиджимов, М. раздел „Почви и отпадъци“ в учебник за студенти по „Хигиена“, под редакцията на проф. д-р Д. Цветков, 2014.
 59. Спасова З. (2014). Липсата на физическа активност се плаща със здравето: как да изчислим цената?, *Сб. Личност. Мотивация. Спорт*. Изд. НСА ПРЕС, 19, 210-215.
 60. Спасова, З., Ц. Димитров, Универсален термален климатичен индекс и връзката му с пътно-транспортните произшествия – под печат „Социална медицина“, бр. 4/2014
 61. Спасова З., Ц. Димитров, Универсален термален климатичен индекс и връзката му с пътно-транспортните произшествия, участие в Юбилейна годишна конференция 125 години математика и природни науки в СУ „Св. Климент Охридски“, 5-7 декември 2014 г.
 62. Татъзов, Т., Ю. Баличев, Кр. Костадинова, Ст. Шпангенберг, Т. Петрова, М. Чавдарова Здравно-хигиенна оценка на яслените групи на ОДЗ, *Практическа педиатрия*, № 11, 2014 г.
 63. Татъзов, Т., Ю. Баличев, Кр. Костадинова, Ст. Шпанденберг – НЦОЗА, Т. Петрова, М. чавдарова – СРЗИ – Оценка на изпълнението на здравните изисквания към материалната база в яслените групи на ОДЗ, „Здраве и наука“, № 2, 2014 г., ст. 41 -44.
 64. Тафраджийска, М., А. Манолова, Д. Вълев, Г. Цолова (2014). Грип и усложнения от грипа. *Медикарт*, 1.
 65. Тачев, А., Н. Василева, В. Багдасарян (2014). Бърз метод за доказване на витамин F в козметични продукти, *Етерични масла, парфюмерия и козметика*, 61, 38-41.
 66. Тачев, А., Н. Василева, В. Багдасарян (2014). Тънкослойно-хроматографски методи за доказване на активни съставки в козметични продукти. *Етерични масла, парфюмерия и козметика*, 61, 42-48.
 67. Тачев, А., Сиджимов, М., Лидия Мечкуева, Гинка Паунова, Даниела Станкова, Надя Василева, Антоанета Камбурова. Събиране, аналитично проучване и здравна оценка на база данни за съдържание на химични замърсители (токсични елементи) в козметични продукти за хигиена на устната кухина. *Научно-информационен бюлетин на Българска Национална Асоциация Етерични Масла, Парфюмерия и Козметика* (БНАЕМПК, 2014г.)
 68. Христова-Багдасарян, В., Т. Вrabчева, Ж. Тишкова (2014). Фталатни естери – разпространение, експозиция и токсични ефекти. *Българско списание за обществено здраве*, 6(2), 27-47.
 69. Христов, Ж., Ценова Б (2014). Съвременни подходи и методи за оценка на състоянието на психичен стрес и интервенция. Раздел 2.6. в “Хигиена – том II. Трудова медицина. Хигиена на труда. Професионални болести” под ред. на проф. Д. Цветков, 2-ро изд., София, Камея, 2014, с.62-69. ISBN 978-619-7084-14-6
 70. Ценова, Б (2014). Агресия и насилие в училище като проблем на общественото здраве. *Бълг. Сп. по Обществено здраве*, 6(4), 34-46, ISSN 1313-860X (Tzenova B. School aggression and violence as public health issue. *Bulgarian journal of public health* 2014, Vol.6, 4), http://ncphp.government.bg/files/BG_Gurnal_4_2014.pdf
 71. Ценова, Б. (2014). „Меки“ показатели за стратегическия болничен мениджмънт - характеристики на персонала. *Сб. „Европейските етични стандарти и българската медицина“*, Маринова, Е., С. Попова (съст.), Изд. на БЛС, С., 2014, с.160-166, ISBN 978-619-90225-1-1.
 72. Ценова, Б (2014). Организационни промени – психосоциален риск за здравето и безопасността на работещите. Конференция „Околна среда, здравословни и безопасни условия на труд 2014 г.“ под патронажа на вицепремиер Е. Захаријева, Индустриален клъстер «Средногорие», София, 16.10.2014 г., *онлайн* на: <http://dox.bg/files/dw?a=fa25ee6df1>
 73. Ценова, Б (2014). Психологията и приоритети на професионалното здраве в Европейската стратегия 2020. Пленарен доклад. В: „Приложна психология и социална практика”, XIII Международна н. конференция, ВСУ, „Черноризец Храбър”, Варна, Унив. издателство, 10-27, ISSN 1314-0507.

74. Ценова, Б (2014). Психология на труда. Раздел 3 в “Хигиена – том II. Трудова медицина. Хигиена на труда. Професионални болести” под ред. на проф. Д. Цветков, 2-ро изд.,София,Камея, 2014, с.70-85. ISBN 978-619-7084-14-6
75. Ценова, Б (2014). Училището – здравословно работно място. Програми за безопасни училища на национално ниво и ниво организация. *Социална медицина*, 3, 33-36, ISSN 1310-1757.
76. Ценова, Б (2014). Цената и ползата от управлението на здравето и безопасността. *Психологически изследвания*, 17(1), 133-146, БАН, ИИНЧ, ISSN 1311-4700.
77. Ценова, Б., Костадинова, Кр. (2014). Състояние и бъдеще на психология на здравето у нас на базата на SWOT- анализ. *Сб. Научни доклади от VII-я Нац. конгрес по психология*, София, ПЦ ЛМ ЕООД, 31.X.-2.XI.2014г., с.1338-1352, ISBN: 978-954-91472-9-2.
78. Ценова, Б., Сталева Е. (2014). Агресия в горна училищна възраст и мерки за превенция. В: „Приложна психология и социална практика”,XIII Международна н. конференция, ВСУ,„ЧерноризецХрабър”,Варна,Унив. издателство, 291-305, ISSN 1314-0507.
79. Ценова, Б., Спилбъргър, Ч.Д (2014). Оценка на интензивността и честотата на професионалните стресори с въпросника за професионален стрес (JSS) на Чарлз Спилбъргър в български условия.Сб. Научни доклади от VII-я Нац. конгрес по психология, София, ПЦ ЛМ ЕООД, 31.X.-2.XI.2014г., с. 888-907, ISBN: 978-954-91472-9-2.
80. Цолова, Г., А. Манолова, П. Димитров, К. Евстатиева (2014). Консумация на алкохол сред ученици на 14-18 г. Клинична педиатрия, 7.
81. Чавдарова, Св., Т.Врабчева, Т.Баракова, Проучване миграцията на бисфенол А от поликарбонатни бутилки за диспенсъри за вода, „Хранително вкусова промишленост” – *под печат*
82. Andrade, L.H., Alonso, J., Mneimneh, Z., Wells, J.E., Al-Hamzawi, A., Borges, G., Bromet, E., Bruffaerts, R., de Girolamo, G., de Graaf, R., Florescu, S., Gureje, O., Hinkov, H.R., Hu, C., Huang, Y., Hwang, I., Jin, R., Karam, E.G., Kovess-Masfety, V., Levinson, D., Matschinger, H., O'Neill, S., Posada-Villa, J., Sagar, R., Sampson, N.A., Sasu, C., Stein, D., Takeshima, T., Viana, M.C., Xavier, M., and Kessler, R.C. (2014). Barriers to mental health treatment: results from the WHO World Mental Health (WMH) Surveys. *Psychological Medicine*.
83. Belovic B., Darias-Curvo S., Dimitrov P., et al. Action plan in practice. Implementation of strategic objectives. Ed. Krajnc-Nikolic T.Murska Sobota, NIPH, Slovenia, OE, 2014, 46 pp.
84. Birdanova, V., Stoynovska, M., Jordanova-Laleva, P., Dimitrova, A., Duleva, V., Lisaeva, K. (2014). Folate intake and folat eserum levels in university female medical students. In A Current perspective on health scienses (Ed by prof. Aysegul Y. Kartanoglu), p. 672-682, Iași:Rotiro, , ISBN 978-606-8552-05-7.
85. Christova-Bagdassarian, V., Tishkova, J., Tasheva-Petkova, J. (2014). Setting MRLs for Pesticide Residues in Food based on EU Uniform Criteria Mintage. *J. Of Pharmaceutical & Medical Sciences*. 3 (3), 7-11.
86. Dimitrov, P., Tsoлова, G., Manolova, A., Teolova, E. Reduction of health inequaltties in Lovec municipality - Bulgaria using a health promotion life-course perspective. Sofia. ISBN 978-954-8404-18-1, 32.
87. Duleva, V. (2014). Aspects of foodsupplements regulation in the European Union IEP ReportJanuary 2014 IN-366 *European Food Safety Authority*.
88. Georgieva, T. Next generation transgenic plant and products of synthetic biology – IEP Report, EFSA, 2014.
89. Georgieva, T., H. Kopcheva, T. Panev, T. Popov (2014). Informativeness of oxidative stress markers in occupational exposure to carbon disulfide, *Bulgarian Journal of Public Health*. 6(4), 21-29.
90. Georgieva, Tz., G. Genova, V. Nikolova, T Panev, T Popov (2014). Health risk associated with genetic polymorphism of Apolipoprotein E in Bulgarian workers exposed to carbon disulfide – Toxicological Problems , *The NATO Science for Peace and Security Program*, 345.
91. Gyurova, D (2014). EUROFIR project – a key role in creation and compiling of Bulgarian Food Composition Database, *International Journal of Medical and Health Sciences Research*, 1 (8), 74-81.

92. Gyurova, D., R. Enikova (2014). Dietary Fiber Content in Bulgarian Cereals and Dietetic types of Bread and their importance for dietetic practice, *The Journal of Food Technology*, Pho ton106, 239-247.
93. Gyurova, D., R. Enikova (2014). Dried fruits – brief characteristics of their nutritional values. Author's own data for dietary fibers content, *Journal of Food and Nutrition Sciences*, 2(4), 105-109.
94. Hanjansit, K., Dimitrov, P., Zhang, S., H, Batuman V, Burch J, Tzolova SD, Karmaus WJ (2014). Incidence and predictive factors of Balkan endemic nephropathy: a longitudinal study. *Saudi J Kidney Dis Transpl.*, 25(2), 343-52.
95. Israel, M (2014). An historical overview of the activities in the field of exposure and risk assessment of non-ionizing radiation in Bulgaria, Proceedings, 8th International Workshop on Biological Effects of Electromagnetic Fields, 21-26 September 2014, Varna, Bulgaria, <http://www.emf2014.emfbg.com/assets/papers.pdf>
96. Israel, M., M. Ivanova, V. Zaryabova, P. Ivanova, I. Topalova, H. Petkova (2014). New aspects of legislation concerning EMF exposure to medical personnel in MRI, *Proc. Second Int. Conference on radiation and dosimetry in various fields of research*, May 27-30, Nis, Serbia, 235-239.
97. Israel, M., M. Ivanova, V. Zaryabova, Ts. Shalamanova (2014). Non-Ionizing radiation – Exposure assessment and Risk policy in Bulgaria” in “Electromagnetic fields in Biology and Medicine”, CRC Press, USA, Chapter 20; pp. 321 – 342
98. Israel, M., Vesselinova, L., Markov, M. (2014). Bulgarian traditions and experience in physiotherapy risk assessment, Proceedings, 8th International Workshop on Biological Effects of Electromagnetic Fields, 21-26 September 2014, Varna, Bulgaria, <http://www.emf2014.emfbg.com/assets/papers.pdf>
99. Ivanova, M., M.Israel (2014). Legislation on human health protection on using solararia, Proceedings, 8th International Workshop on Biological Effects of Electromagnetic Fields, 21-26 September 2014, Varna, Bulgaria, <http://www.emf2014.emfbg.com/assets/papers.pdf>
100. Karam, E.G, Friedman, MJ, Hill, ED, Kessler, RC, McLaughlin, KA, Petukhova, M, Sampson L, Shahly V, Angermeyer MC, Bromet EJ, de Girolamo G, de Graaf R, Demyttenaere K, Ferry F, Florescu SE, Haro JM, He Y, Karam AN, Kawakami N, Kovess-Masfety V, Medina-Mora ME, Browne MA, Posada-Villa JA, Shalev AY, Stein DJ, Viana MC, **Zarkov Z**, Koenen KC (2014). Cumulative traumas and risk thresholds: 12-month ptsd in the world mental health (wmh) surveys. *Depression and Anxiety*, 31(2), 130-42.
101. Karam, E.G., Sampson, N., Itani, L., Andrade, L.H., Borges, G., Chiu, W.T., Florescu, S., H origuchi, I., Zarkov, Z., Akiskal, H. (2014). *Under-reporting bipolar disorder in large-scale epidemiologic studies*. *Journal of Affective Disorders*, 159, 147-154.
102. Lehto E., Ray C., de Velde S., Petrova S, Duleva V., Krawinkel M., Behrendt I, Papadaki A., Kristjansdottir A G, Thorsdottir I, Yngve A, Lien N, Lynch Ch, Ehrenblad B, de Almeida M D, Ribic C H (2014). Mediation of parental educational level on fruit and vegetable intake among schoolchildren in ten European countries. *Public Health Nutrition*, doi: 10.1017/S136898001300339X
103. Lynch, Ch, Kristjansdottir A G, de Velde S., Lien N, Roos E, Thorsdottir I, Krawinkel M, de Almeida M D, Papadaki A, Ribic C H, Petrova S, Ehrenblad B, Halldorsson Th, Poortvleit E, Yngve A (2014). Fruit and vegetable consumption in a sample of 11-year-old children in ten European countries – the PRO GREENS cross-sectional study. *Public Health Nutrition*, doi: 10.1017/S1368980014001347
104. Nakash, O, Levav I, Aguilar-Gaxiola S, Alonso J, Andrade LH, Angermeyer MC, Bruffaerts R, Caldas-de-Almeida JM, Florescu S, de Girolamo G, Gureje O, He Y, Hu C, de Jonge P, Karam EG, Kovess-Masfety V, Medina-Mora ME, Moskalewicz J, Murphy S, Nakamura Y, Piazza M, Posada-Villa J, Stein DJ, Taib NI, Zarkov Z, Kessler RC, Scott KM (2014). Comorbidity of common mental disorders with cancer and their treatment gap: findings from the World Mental Health Surveys, *Psychooncology*, 23(1), 40-51.
105. Naydenov T., Stoimenova A., Kamusheva M., Petkova V., Dimitrov P., Kassarova M., Petrova G.. Pharmacists' attitude towards the pharmacy industry representatives in Bulgaria. *World journal of pharmacy and pharmaceutical sciences*, Volume 3, Issue 12, 1443-1457, 2014

106. Negreva, M., S. Georgiev, A. Penev, K. Prodanova, R. Georgieva, A. Aleksandrova (2014). Assessment of Copper Status in Patients with Paroxysmal Atrial Fibrillation. *J Cardiobiol.* 2(2), 5. ISSN: 2332-3671.
107. Pîrlog, M., A. Zlati, A. Mihai, A. Como, V. Nakov, L. Boderoscova, J. Chihai, P. Duric (2014). Mental illness stigma in south Eastern Europe – the present and the future in terms of research priorities, *XVI World Congress of Psychiatry.* 14-18 Sept. 2014 Madrid VOL. 6 - TOPIC 72: Stigma and Mental Health
108. Rangelova, L, Petrova, S., Konstantinova, M., Duleva, V., Dimitrov, P (2014). Overweight and obesity prevalence in Bulgarian schoolchildren: A comparison between two international standards *IJBAR*, 9 (5), 254-458.
109. Rehm J, Anderson P, Barry J, Dimitrov P, Elekes Z, Feijão F, Frick U, Gual A, Gmel G Jr, Kraus L, Marmet S, Raninen J, Rehm MX, Scafato E, Shield KD, Trapencieris M, Gmel G. Prevalence of and potential influencing factors for alcohol dependence in Europe. *Eur Addict Res.* 2015;21(1):6-18. doi: 10.1159/000365284. Epub 2014 Oct 18.
110. Roos, Eva, Tuuli Pajunen, Carola Ray, Christel Lynch, A´sa Gudrun, Kristiansdottir4, Thorhallur I Halldorsson, Inga Thorsdottir, Saskia J te Velde, Michael Krawinkel, Isabel Behrendt, Maria Daniel Vaz de Almeida, Bela Franchini, Angeliki Papadaki, Joanna Moschandreas, Cirila Hlastan Ribicˇ, Stefka Petrova, Vesselka Duleva, Irena Simc´ic, Agneta Yngve. Does eating family meals and having the television on during dinner correlate with overweight? A sub-study of the PRO GREENS project, looking at children from nine European countries, *Public Health Nutrition*, 3, 1-9. doi:10.1017/S1368980013002954
111. Shalamanova, T., M. Israel, M.Ivanova, V.Zaryabova (2014). Exposure assessment of magnetic field in dwellings with inbuilt transformer stations in Sofia, Proceedings, 8th International Workshop on Biological Effects of Electromagnetic Fields, 21-26 September 2014, Varna, Bulgaria, <http://www.emf2014.emfbg.com/assets/papers.pdf>
112. Sidjimov M., V. Metodiev, L. Metchkueva, D. Stankova, G. Paunova, L. Shanova (2013). Hygienic Investigation of Heavy Metals Content in Sandpits and Sandboxes of Public Playgrounds. *Journal of Balkan Ecology*, 16 (4).
113. Spasova, Z., A. Gotcheva, T. Dimitrov, D. Bozhilova (2014). The effects of precipitation on traffic accidents in Sofia, Bulgaria, 14th EMS / 10th ECAC, Prague, Czech Republic, 6-10 October 2014
114. Spasova, Z., Seasonal variations of schizophrenic patients in emergency departments in Sofia, Bulgaria (Original research). SEEJPH 2014, posted: 09 February 2014, available at: <http://www.seejph.com/wp-content/uploads/2014/02/2014-02-Zornitsa-Spasova-SEEJPH.pdf>
115. Stein, D.J., McLaughlin, K.A., Koenen, K.C., Atwoli, L., Friedman, M.J., Hill, E.D., Maercker, A., Petukhova, M., Shahly, V., van Ommeren, M., Alonso, J., Borges, G., de Girolamo, G., de Jonge, P., Demyttenaere, K., Florescu, S., Karam, E.G., Kawakami, N., Matschinger, H., Okoliyski, M., Posada-Villa, J., Scott, K.M., Viana, M.C., Kessler, R.C. (2014). Dsm-5 and icd-11 definitions of posttraumatic stress disorder: investigating "narrow" and "broad" approaches. *Depression and Anxiety*, 31(6), 494-505.
116. Toncheva D, Mihailova-Hristova M, Vazharova R, Staneva R, Karachanak S, Dimitrov P, Simeonov V, Ivanov S, Balabanski L, Serbezov D, Malinov M, Stefanovic V, Cukuranović R, Polenakovic M, Jankovic-Velickovic L, Djordjevic V, Jevtovic-Stoimenov T, Plaseska-Karanfilska D, Galabov A, Djonov V, Dimova I. NGS Nominated CELA1, HSPG2, and KCNK5 as Candidate Genes for Predisposition to Balkan Endemic Nephropathy. *Biomed Res Int.* 2014;2014:920723. doi: 10.1155/2014/920723. Epub 2014 May 15
117. Trudy, M.A. Wijnhoven, Joop M.A. van Raaij, Agneta Sjöberg, Nazih Eldin, Agneta Yngve, Marie Kunešová, Gregor Starc, Ana I. Rito, Vesselka Duleva, Maria Hassapidou, Éva Martos, Iveta Pudule, Ausra Petrauskiene, Victoria Farrugia Sant'Angelo, Ragnhild Hovengen and João Breda (2014). WHO European Childhood Obesity Surveillance Initiative: school nutrition environment in relation to body mass index in primary schools. *Int. J. Environ. Res. Public Health*, 11, doi:10.3390/ijerph110x0000x ISSN 1660-4601

118. vanLoo, HM, CaiT, GruberMJ, LiJ, deJongeP, Petukhova, M, RoseS, SampsonNA, SchoeversRA, WardenaarKJ, WilcoxMA, Al-HamzawiAO, AndradeLH, BrometEJ, BuntingB, FayyadJ, FlorescuSE, GurejeO, HuC, HuangY, LevinsonD, Medina-MoraME, NakaneY, Posada-VillaJ, ScottKM, XavierM, ZarkovZ, KesslerRC (2014). Major depressive disorder subtypes to predict long-term course. *Depression and Anxiety*, 31(9), 765-77.
119. Wardenaar, KJ, van Loo HM, Cai T, Fava M, Gruber MJ, Li J, de Jonge P, Nierenberg AA, Petukhova MV, Rose S, Sampson NA, Schoevers RA, Wilcox MA, Alonso J, Bromet EJ, Bunting B, Florescu SE, Fukao A, Gureje O, Hu C, Huang YQ, Karam AN, Levinson D, Medina MoraME, Posada-Villa J, Scott KM, Taib NI, Viana MC, Xavier M, Zarkov Z, Kessler RC (2014). The effects of co-morbidity in defining major depression subtypes associated with long-term course and severity. *Psychological Medicine*. 44(15), 3289-302.
120. Wijnhoven, Trudy, Joop van Raaij and João Breda, contr. Lien Braeckevelt, Vesselka Duleva, Nazih Eldin, at all. WHO European Childhood Obesity Surveillance Initiative Implementation of round 1 (2007/2008) and round (2009/2010), World Health Organization 2014, 103 p.
121. Zaryabova, V., M.Israel (2014). Dynamics of the public concern and risk communication programme implementation, Proceedings, 8th International Workshop on Biological Effects of Electromagnetic Fields, 21-26 September 2014, Varna, Bulgaria, <http://www.emf2014.emfbg.com/assets/papers.pdf>